MAGAS LESEN

DELEGÁCIÓ: Olyan személyekből álló csoport, melynek hivatalos meghatalmazása van arra, hogy valamely tárgyaláson (értekezleten, kongresszuson) a küldő országot hivatalosan képviselje.

DIVERZIÓ: Alattomos romboló és gyújtogató aknamunka, titkos kártevés. Jellemzője a kapitalista országok titkos ügynökségei tevékenységének, mely a szocialista országok, általában a haladó társadalmi rendszerek ellen irányul.

EMBARGÓ: Olyan állami rendelkezés, mely megtiltja a hadifontosságúnak nyilvánított áruk kivitelét egyes országokba, illetve azok behozatalát. Az USA a hidegháború éveiben ezt a politikát folytatta a szocialista országokkal szemben, s erre szövetségeseit is rákényszerítette.

EXPOZÉ: A miniszterelnök vagy miniszter által a parlamentben adott rövid ismertetés időszerű kérdésekről, ügyekről.

CASUS BELLI: (kázusz belli) olyan magatartás bármely állam részéről, mely okot szolgáltat más államnak, (államoknak) a háborúra.

ÜZEMI DEMOKRÁCIA: A dolgozók szervezett részvétele adott vállalat, intézmény feladatainak megoldásában. Sokféleképpen valósulhat meg: termelési tanácskozások útján, szakszervezetek beleszólási jogán keresztül. A döntéseknél figyelembe veszik a dolgozók észrevételeit. A döntés csakis így nyugodhat átfogó ismereteken.

VÁMPOLITIKA: Valamely ország gazdaságpolitikájának része. A különböző vámok felhasználásával, vámszerződések kötésével segíti saját gazdasági, társadalmi céljainak megvalósítását. Ennek milyenségét a vámtarifák és a nemzetközi szerződések szabályozzák.

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK! A Kommunista Kiáltvány befejező mondata. Megjelent 1848-ban. Azóta is a kommunista pártok jelszava. Jövőre (1978-ban) ünnepeljük Marx és Engels művének 130. évfordulóját.

Zizzen a levél, reccsen az ág. A négy fiú megdermed... A bokor ágai közt billegő, hulló levelet minden szempár elkíséri. De az ág! A száraz ág nem a fáról hullott, az a lágy avarban állat lába alatt roppant szét! S újra útra kél egy őszi levél: zizzen az ágról, libben, lebben, s rebben alatta a páfrány.

De újra pattan az ág is...! Aztán zörög, csörög a növendékfa törzse.

— Nézzétek — suttog a bámulók hada — veri az agancsát!... Micsoda óriás bika!

— A fene egye meg, hogy ilyenkor sose hozunk gépet — dühöng a legapróbb ember. — Nézzétek, milyen gyönyörű fotót hagytunk ki! Soha senki nem fogja nekünk elhinni, hogy kétszer is láttuk!

A szarvasbika most megáll, magasra emeli a fejét, visszanéz a négy fiúra. Agancskoronája mögött fényes függönnyé válik a hajnali pára.

— Egy, kettő... négy... hét, nyolc... Nem! Nem tudom hány ágú a szarva!

Egy gyönyörű szarvasfej „úszik" a fák között, s ezer vörös nyilával lő rá a hajnali nap.

*

Amikor délután háromkor elindultunk az erdőbe, tudtuk, hogy egy eltévedt nyulat sem fogunk látni. Ez az erdei csend ideje. Azért csak menjünk, gondoltam, hiszen én nem az erdei vadakról írok, hanem az erdő négy ifjú barátjáról.

— Hallom, hajnalban kint jártatok.

— Igen — sóhajt Sári Gyuri.

— Igen és napkeltekor egy gyönyörű...

— Akkor jöttünk haza — vág Kiss Tamás szóáradatába Gyuri.

— Itt néha annyi víz összefut — magyarázza egy erdei katlanhoz közeledve Kormos Laci —, hogy még kendert is áztatnak benne. Most daganya (vagyis vaddisznó-fürdő). Nemrég jártak itt, jó nagy is volt köztük.

A nyomokból egy százkilós disznóra következtetek, de járt itt néhány süldő is. Nem messze, a forrásnál, már sokféle állat nyomát látjuk.

— Van itt a mátraszéli erdőkben szarvas, őz, vaddisznó, pele, borz, nyest, no és róka, meg nyúl is — sorolja Tóth Tamás. — Az erdei szalonka, az örvös galamb és a búbos banka is gyakori. Csóka, bagoly, meg vércse is van.

Egy fa törzsét mintha féloldalt leköszörülték volna.

— Szarvas dörzsölte hozzá az agancsát — tudatja velem Gyuri. — Egy ötágú hullott agancsot én is találtam, nem messze a Farkaslyuk melletti magasfigyelőnktől. Majd oda is elmegyünk, de előbb megmutatjuk azt, amit itt építettünk a Mocsolyás közelében.

Tenyérnyi tisztás nyílik előttünk. Fölötte magasan ölyv köröz. Mintha villám csapta volna szét, a magasfigyelő csak romhalmaz.

— Két nagy fiú döntötte le. Talán irigységből — közli szomorúan Tóth Tamás. — Nagy kár érte, mert az egész völgyet megfigyelhettük a tetejéről.

Egy vadcsapásra térünk, ami apró irtásban végződik.

— Télen ide sót hozunk. A zsebpénzünkből vásároljuk. Jóformán meg se várják az őzek, amíg figyelőállásba bújunk: tudják, hogy mit kaptak.

A négy fiú már alig vesz tudomást rólunk. Mennek, járnak a fák, bokrok között, mint városi ember az üzletnegyedben. Ismerős farönkök, lábnyomok, tört gallyak vezetik őket. Elérjük a keresett magaslatot, rajta magas figyelő.

Mire mi is kiérünk a sűrűből, a négy fiú már fönt ül.

— Nézzétek, a fácánetetőnk körül az éjjel feltúrták a disznók a gyepet — állapítja meg Laci.

Legszívesebben a bokrok közt maradnék, legszívesebben nem lennék ott, nem zavarnám őket.

Gebri Antal
Fotó: Wagner Margit

MAGASLESEN

hangfal

A PAJTÁS DISCO-KLUBJA

Mindig csak a kezem figyeljék, mert csalok. Ki tudja, hogy hányszor mondta már el ezt a mondatot híres és népszerű bűvészünk, Rodolfo. Most én mondom, hogy figyeljétek a sorokat, mert csalok! Nem árulok zsákbamacskát, bevallom előre, hogy a Hangfal mai rovatában pontosan tíz, előre megfontolt szándékkal elhelyezett hiba lesz. A ti feladatotok felfedezni a hibákat és azokat természetesen kijavítva szerkesztőségünkbe beküldeni. A sorsolásban mindenki részt vesz, de előnyt élveznek azok, akik nemcsak néhány, hanem mind a tíz hibát felfedezték. A nyertesek hanglemezeket és színes plakátokat kapnak ajándékba.

Az első játékunkra csak jó megfejtés érkezett. Több mint 1500 levélben. A kanadai Boney M: Ez volt a helyes válasz. Gond néhányatoknál csak az M betűnél volt. Nagyon sokan azt írták, hogy Rusznák Iván a Mini, illetve a ma már nem létező Metro együttesben játszik. Most mindenkinek: Rusznák Iván az M 7-es együttes alapítója.

A Boney M. együttes Daddy Cool című lemezét Kőrösi Katalin, Szegvár; Papp Éva, Herend; Pálinkás Júlia, Nyáregyháza; Magyar Tünde, Budapest; Borbély Márta, Vértesacsa és Jászolos Éva budapesti lakosok nyerték.

A héttagú Piramis együttes színes plakátját Lágler Ágnes, soproni, Haller Éva dunaújvárosi, Nagy Éva ménteleki és Tóth Veronika drágszéli megfejtőink kapják.

Az Országos Rendezőiroda és az Expressz szervezésében lezajlott Liar és Piramis közös turné volt az ősz egyik legkiemelkedőbb könnyűzenei rendezvénye. Egy héten át az ország szinte valamennyi nagy sportcsarnokában szerepelt a két együttes. A turné végén most Révész Sándorral, az együttes basszus gitárosával közösen elevenítjük fel emlékeinket a koncertekről. Hét nap, hét mondat.

BTL: — Az első nap Debrecenben.

RS: — Kíváncsian vártuk a londoni Liar-t és ők kíváncsian várták bennünket. Nyugodtan mondhatom, hogy nem okoztunk egymásnak csalódást. Én úgy érzem, hogy legjobban a közönség járt.

BTL: — Második nap Miskolc.

RS: — Ismét telt ház. Szerencsére csak mi vettük észre, hogy két hangfal nem bírta tovább, és felmondta a szolgálatot.

BTL: — Miskolc után Szolnok.

RS: — Az eddigieknél kisebb sportcsarnok. Lelkes, a zenéhez értő gyerekekkel.

BTL: — Negyedik nap Pécs.

RS: — Örömmel fedeztünk fel a nézőtéren néhány, aznap éppen Pécs környékén dolgozó tévés és zenészkollégát.

BTL: — Pécs után Szombathely.

RS: — Atmoszférája van a szombathelyi sportcsarnoknak.

BTL: — Bár jó villanyszerelője is lenne!

RS: — Igen, az egyik technikusunkat 380 volt rázta meg.

BTL: — Győr.

RS: — Győzött. Ők énekeltek velünk a legkitartóbban.

BTL: — Budapest, BNV, szolidaritási koncert. 85 ezer néző.

RS: — Ne haragudj, de erre nem tudok egy mondatban válaszolni. Gondolom és remélem, azok sem, akik kint voltak a BNV 38-as pavilonjában. Számomra felejthetetlen emlék.

BTL: — A Liar elutazott Angliába, mi pedig nyakunkba vettük az országot és egy hónapon keresztül koncerteztünk. Ennek is már vége. Mi lesz a folytatás?

RS:— Egy nyugat-európai turné a Steppenwolf együttessel. Nyugat-Európából Jugoszláviába, majd Lengyelországba utazunk. Közben már dolgozunk harmadik nagylemezünk zenei anyagán.

BTL: — Köszönöm a beszélgetést. Jó utat, jó koncerteket és miután ebben az évben itthon már nem találkozunk, kellemes ünnepeket.

HÍREK INNEN-ONNAN

Ismételten megválasztották az év legjobb zenészeit Angliában. A Pajtás újság szünidei magazinjában erről majd bővebben olvashattok. John Lennon feleségével jelenleg Tokyóban él. Újságíróknak adott interjújában ismételten leszögezte, hogy a Beatles együttes az évről évre felröppenő téves vagy éppen szándékos híresztelések ellenére sem áll össze. Paul McCartney-t, Ringo Starrt, George Lennont és John Harrisont, vagyis a Beatles együttest továbbra is csak lemezeken hallgathatjuk. Egyéves hallgatás után ismét lemezzel jelentkezett Rod Styart. A londoni slágerlistán az egyik kedvenc a La Belle Epoque együttes Black is black című lemeze. Jó néhány évvel ezelőtt a Los Bravos együttes tűnt fel ezzel a dallal. A Szovjetunióba utazott az Illés-együttes. Corvináékat váltották fel. Az együttes két hónapot töltött a Szovjetunióban. Egy hír a Corvinát kedvelőknek. Előkészületben az újabb, sorrendben a II. Corvina-lemez.

Ugye nem felejtették el? Ha figyelmesen olvastátok mai cikkünket, tíz hibát fedezhettetek fel benne. Utánaszámoltam, megvan mind a tíz. Így nyugodtan búcsúzom, találkozunk egy hónap múlva, a többi már a ti dolgotok.

B. Tóth László

A rejtvényben csak Rusznák Iván neve szerepelt a népszerű M–7-es együttesből. A Kedves ismerős oldalon Kalmusz Józsefet, Kiss Andrást, Környei Attilát és Kovács Lajost is láthatjátok.

KEDVES ISMERŐS 30.
PAJTÁS

Nálunk történt, hogy...

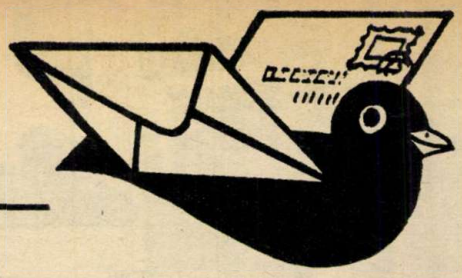

Községünk könyvtára, a Bácsalmási Vörösmarty Mihály Könyvtár 38 000 kötettel rendelkezik. A könyvek többsége az ifjúságnak szól. Szívesen tartunk őrsi összejöveteleket a könyvtárban, mert az ott töltött időt játékok, vetélkedők teszik izgalmassá. Vörösmartyról, Rákócziról, hazánkról, helytörténetünkről, a NOSZF 60. évfordulója tiszteletére a Szovjetunióról versenyeztünk. Most pedig Ady Endre életéről, munkásságáról, verseiből olvasunk. Készülünk az újabb vetélkedőre.

Oriold Károly, Bácsalmás

Iskolánkba új kémiatanár érkezett, Halász Éva néni. Kémiaszakkörünket is ő vezeti. Kémiai fogalmakat tanulunk, sok érdekes kísérletet végzünk. Több gyárlátogatási program is szerepel terveink között. Most izgalommal készülünk a leninvárosi Tiszai Vegyi Kombinát megtekintésére. A TVK-ban műanyagok, műtrágyák, savak, sók előállítását láthatjuk majd, s reméljük, hogy leninvárosi látogatásunk tapasztalatait szakköri munkánkban is hasznosíthatjuk.

Kórik Júlia, Tiszavasvári

Rajunk sok mindent tesz az Edzett Ifjúságért mozgalom keretében. Rendszeresen járunk úszni és nagyon sokan sportolnak közülünk. Kézilabdázni, teniszezni, vívni és pingpongozni járnak a gyerekek. Kirándulni is szeretünk. Legutóbb Tatán jártunk. Megnéztük a várat, végigjártuk a romokat, gyönyörködtünk a múzeumban kiállított tárgyakban. A zsinagógában még folytak a restaurálási munkálatok. A nagyközönség számára még nem nyílt meg, de minket beengedtek. Összebarátkoztunk az egyik szobrászrestaurátorral, aki érdekes dolgokat mesélt munkájáról.

Hazafelé, útközben egy tisztáson szalonnát, kolbászt és csemegének krumplit, almát, kukoricát, szilvát sütöttünk. Végül számháborúval fejeztük be ezt a nagyszerű kirándulást.

Gróf Szilvia, Tatabánya

Iskolánkban versenyt indítottak a felső tagozatos úttörők. A rajokban a jó úttörőmunka, a tisztaság, a jó tanulmányi eredmény és persze az eredményes papírgyűjtés dönti majd el, hogy ki lesz a győztes. A jutalom egynapos díjmentes kirándulás tavasszal.

Siba Ágnes, Budapest

A nyolcadikos rajok vidéki üzemeknek és gyáraknak írtak levelet, melyben hulladékanyagokat kértek. Eddig három helyről kaptunk csomagokat, telis-tele mindenféle anyaggal. Kiosztottuk ezeket a „kincseket" és munkához láttunk. Táskákat, könyvjelzőket, párnákat, konyharuhákat, ingeket készítettünk. Karácsonykor nagy vásárt rendezünk, ahol mindenki kedvére vásárolhat az olcsó, szép — s ami a legfontosabb —, magunk készítette holmikból.

Hujber Éva, Zirc

Az első járási csapatvezetői találkozót iskolánk rendezte, 21 csapatvezetőt láttunk vendégül. Megnézték az osztályokat, a faliújságot, a vitrineket. Úttörőéletünkről meséltünk a vendégeknek. Különösen tetszett a berendezett vagonunk, ahol az őrsi foglalkozásokat tartjuk.

Serfőző Ildikó, Bánkút

Idén ünnepli iskolánk fennállásának 50. évfordulóját. Ennek tiszteletére felkutatjuk az iskolánkba járt „öreg diákokat". Reméljük, érdekes dolgokat mesélnek nekünk. Tablókkal, cikkekkel, vetélkedővel, akadályversennyel, tábortűzzel emlékezünk majd az ünnepre.

Fejes Edit, Törökszentmiklós

Egyik nap elhatároztuk, hogy kerékpártúrára megyünk és főzünk is. Vidáman indultunk útnak. Tekertük a pedált, ám egy óra múlva gyöngyözni kezdett a homlokunk. De mivel kedvünk nem lankadt, hamarosan megérkeztünk. Letelepedtünk, bolondoztunk egy kicsit, majd szaporán indultunk rőzsét gyűjteni. Közösen elkészítettük a tüzet. Előkerült a bogrács, és már pirosló tt is a csípős lé — elkészült az öreglebbencs —, hibátlanul. Élvezettel kanalaztuk a finom levest. Aztán sokat nevettünk és játszottunk. Nagyszerűen éreztük magunkat.

Mogyorósi Erzsébet, Püspökladány

Már két éve épül iskolánk uszodája. Idén fejezték be az építkezést. November 7-én végre birtokunkba vehettük. Örömünk kettős, hiszen a mi munkánk nyoma is látható a környéken. Szabad időnkből sok órát áldoztunk iskolánk szépítésére. Az udvart tettük rendbe, kapáltunk, ástunk, gereblyéztünk. A járókelők közül sokan megálltak nézni a szorgalmas kis csapatot. Most megtudtuk, mi az igazi munka. Egy órai hajlongás után már fájt a derekunk, és számolgattuk a vízhólyagokat a tenyerünkön. A következő órákban már akadtak lazsálók is. Őket társaik buzdították és számított mások véleménye is. A „lusta" és „gyenge" jelzőket senki sem viseli szívesen. Azért jól dolgoztunk. A szemétkupacok eltűntek és a felnőttek elvetették a fűmagot. Tavaszra szép lesz az udvar. A teljesítmény, a közérzet a környezettől is függ. Lényeges még, hogy az ember jobban megbecsüli, amit maga csinált.

Verba Gyöngyi, Nagykanizsa

Létrehoztunk egy Könyvtári klubot. Havonta egyszer jönnek össze azok a gyerekek, akik szeretnek kutatgatni lexikonokban, kézikönyvekben. Az eredményt írásban összegezzük. Mindenki arról ír, amiről akar. Nagyon komolyan vesszük és azt hiszem, mindenki nagyon érdekes adatokra bukkan választott témakörében. Készül írásmű a négerekről, származásukról, mostani életükről Afrikában és Amerikában, írunk a maja és inka indiánokról, az űrkutatásról és még sok olyan dologról, ami érdekel minket.

Ignácz Éva, Mezőberény

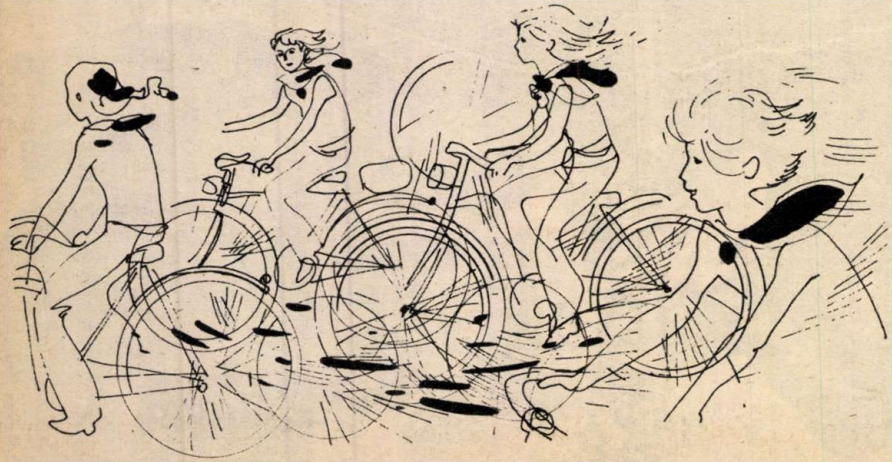

Pályázati felhívás az 1978. évi CSILLEBÉRCI NÉPMŰVÉSZ SZAKTÁBORRA

A Magyar Úttörők Szövetsége 1978. augusztus 16–26-ig másodízben rendezi meg népművész-szaktáborát.

A tábor programjában szerepel: népi játék, tánc, játékszerek, használati tárgyak készítése, együttes, játékos, alkotó munka.

A szaktáborozáson részt vehetnek úttörő- és kisdobosközösségek, melyek folyamatos munkájukkal bizonyítják, hogy őrzői az élő népművészetnek.

A jelentkezés a táborozásra pályázattal történik.

Pályázhatnak: úttörőcsapatok, úttörőházak, művelődési intézmények gyermekközösségei, őrsök, rajok, szakkörök, honismereti körök, színjátszó csoportok, tánccsoportok, zenekarok, népdalkörök, gyermekjátszó csoportok, játékkészítő, fafaragó, szövő, kézimunkázó, bábjátékos és más körök.

A PÁLYÁZATNAK TARTALMAZNIA KELL:

1. A csoport adatait (fenntartó szerv, postacím, létszám, fiúk-lányok aránya, vezető neve, képzettsége, vagy az ifivezető szakterülete)

2. A csoport tevékenységének rövid ismertetését, valamint

3. A pályázati feladat megoldását,

továbbá a csoport vezetőjének – s esetleges ifivezetőjének – részvételi szándékát.

A csoportnak tudnia kell, hogy pályázatuk elfogadása esetén képviselőiket küldhetik csak a táborba.

Pályázati feladat – először jelentkező közösségeknek.

Három dal vagy játék, vagy játékszer vagy tárgy leírása, elküldése.

Előnyben részesül a saját gyűjtésű és saját készítésű munka. A pályázatnak tartalmaznia kell az elsajátítás (gyűjtés, készítés) módját, történetét.

A pályázati munkát a Csillebérci Nagytábor módszertani kabinetje őrzi meg.

Más feladatot kapnak azok a közösségek, melyek az elmúlt két évben már részt vettek Csillebércen művészeti táborozáson – függetlenül attól, hogy a csoport összetétele azóta változott.

Pályázati feladat – másodízben jelentkező közösségeknek.

Három dal vagy játék, vagy játékszer vagy tárgy leírása, elküldése.

Beszámoló arról, hogyan hasznosították az előző tábor tapasztalatait.

Gyerekek beszámolóit kérjük!

Azok, akik a 77/78. úttörőévben más országos úttörő kulturális rendezvényen vesznek részt nem jelentkezhetnek erre a pályázatra.

A pályázatokat 1978. január 15-ig kell a Csillebérci Nagytábor címére elküldeni. (1535. Budapest, Konkoly Thege u. 21)

A táborvezetőség a jelentkezéseket március 15-ig visszaigazolja, majd a résztvevőket tájékoztatja a tábor feladatairól, tevékenységéről és a mozgósítás módjáról.

FIATALOK FIGYELEM!

Általános iskolai végzettséggel felveszünk fiatalokat 1978—79-es tanévre fonó-szövő szakmunkástanulónak 16 éves korig. A tanulmányi idő 2 év.

JUTTATÁSOK: különélési pótlék vidékieknek havi 500,— Ft, társadalmi ösztöndíj helybeli lakosoknak havi 450,— Ft, havi 90,— Ft-ért reggeli, ebéd, vacsora, munkaszüneti napokon is. Ingyen tankönyvet és munkaruhát adunk. Elhelyezés kollégiumban.

A kezdő tanulóbér havi 410,— Ft-tól 610,— Ft-ig terjedhet, amely a tanulmányi eredménytől függően változik.

Továbbtanulási lehetőség van. Szakmunkásvizsga után a kereset havi 2500,— Ft-tól 3500,— Ft-ig terjedhet.

Jelentkezni lehet szombat kivételével bármely munkanapon 7-től $^1/_2$4-ig személyesen.
Levélre is részletes tájékoztatást küldünk.

A gyár címe: PNYV MAGYAR PAMUTIPAR,
személyzeti és oktatási osztály,
1046 Budapest IV., Erkel u. 30.

PÁLYAVÁLASZTÓ FIATALOK!

SZAKMUNKÁSTANULÓKAT FELVESZÜNK A KÖVETKEZŐ SZAKMÁKBA:
— KŐMŰVES,
— ÁCS-ÁLLVÁNYOZÓ,
— VAS- és FÉMSZERKEZETI LAKATOS,
— ÉPÜLETASZTALOS,
— VILLANYSZERELŐ,
— VÍZ- és GÁZSZERELŐ,
— KÖZPONTIFŰTÉS-SZERELŐ,
— HIDEG- és MELEGBURKOLÓ,
— SZOBAFESTŐ és MÁZOLÓ —

Tanulónak jelentkezhetnek azok a fiatalok, akik a 14—17. életévüket 1978-ban betöltik és az általánost elvégezték, illetve akik jelenleg a nyolcadik osztály tanulói.
Vidékieknek a tanulmányi időre tanulóotthont, teljes ellátást, tanulmányaikban szakképzett nevelőtanárok felügyeletét és segítségét nyújtjuk.
Igénybevehető rendszeres és kedvezményes hazautazás, munkaruha, nyereségrészesedés, társadalmi ösztöndíj, különböző sportolási, kulturálódási lehetőségek.
Kőműves, ács-állványozó, központifűtés-szerelő, és vízgázszerelő szakmában havonta az alapösztöndíjon felül 250 Ft kiegészítést is adunk.
Személyes és levél útján való érdeklődésre részletesen válaszolunk.

PONTOS CÍMÜNK:
FŐVÁROSI 3. SZ.
ÉPÍTŐIPARI VÁLLALAT
szakoktatási csoport,
Budapest XIII.
Lehel út 10/A.
Telefon: 409-545

A BUDAPESTI VEGYIMŰVEK

szeretettel várja általános iskolát végzett fiatalok jelentkezését szakmunkástanulónak az alábbi szakmákban:

esztergályos, marós, hegesztő (kiemelt szakmák), autószerelő (budapesti lakosok részére), gépszerelő, villanyszerelő, szobafestő-mázoló, ács-állványozó, kőműves, asztalos. A tanulók a kiemelt szakmákban a tanulmányi ösztöndíjon felül havi 200 Ft ösztöndíj-kiegészítést kapnak.

1876
1976

Vállalatunk a tanulókkal szerződést köt társadalmi ösztöndíjra, amelynek havi összege 250—450 Ft-ig terjedhet.

A tanulók részére kollégiumi elhelyezésről gondoskodunk.

Jelentkezni lehet:
A BUDAPESTI VEGYIMŰVEK
személyzeti és oktatási osztályán
(1455 Budapest IX., Kén u. 5.)
Telefon: 277-275.

...ATHOR BRESZTŐ

Igazgató néni! Igazgató néni! — süvít felénk egy vékonyka hangocska a folyosón. Visszafordulunk. Szőke hajú kislány robog hozzánk.

— Igazgató néni — lihegi —, tessék elképzelni, ma két ötöst is kaptam.

— Nagyszerű! — mondja Kaári Sándorné, a közelmúltban elkészült szegedi tanyai kollégium igazgatónője. Megsimogatja a kislány fejét, az bújik hozzá. Aztán megyünk tovább, hogy a fotóriporter, az újságíró is megtudja, milyen körülmények között élnek itt azok az általános és középiskolások, akiket százharmincnégy tanyai iskolából választottak ki.

Nem, nem tévedés ez a szó: kiválasztás.

— Sok-sok szempont alapján válogattuk ki a gyerekeket — mondja az igazgatónő. — Egyikük nagyszerűen zongorázik, másikuk szépen fest, a harmadik jó sportoló. Itt Szegeden a megfelelő szakági iskolákban még jobban kibontakozhatnak képességeik.

Ismét egy kislány állít meg bennünket.

— Igazgató néni! — hadarja — van egy barátnőm, igazán jól úszik, nem lehetne őt is felvenni a kollégiumba?

— Majd meglátjuk.

A kétszázhetven férőhelyes étterembe csak papucsban léphetünk be. A modern berendezésű, négyágyas szobák igazán barátságosak, otthonosak. Az egyikből halk gitárszó szűrődik ki.

— Mayer Margit játszik — magyarázza az igazgatónő. — Székkutasról jött, nagyon tehetséges.

Benyitunk. A gitár elnémul.

— Hogyan élsz a kollégiumban?

— Nagyon tetszik. Reggel hatkor ébresztő, fél hétig rendbe tesszük a szobát, megmosdunk, hétkor reggelizünk. Aztán megyünk a suliba. Délben ebéd, délután tanulunk a közös tantermekben, később gyakorolok, vagy olvasok, tévét nézek. Jó itt.

Elbúcsúzunk, amint betesszük magunk mögött az ajtót, ismét életre kel a gitár. Kicsit szomorú dalt játszik Margit.

— Nem könnyű nekik — mondja az igazgatónő. — Egyik percről a másikra kellett elhagyniuk otthonukat, a kicsi, de nagyon erős szálakkal szorosra összefűzött családot. Emlékszik arra a kislányra, amelyik hozzám rohant, hogy bejelentse az ötösét? Mindennap megteszi ugyanezt.

A szomorkás gitárszót lassan elnyomják más hangok. Az egyik szobából játékvonat csattogása hallatszik, a másikból kacagás száll felénk. A folyosón focizni hívják egymást a srácok.

Lassan alakul, formálódik a kollégiumi élet, újfajta közösség születik. Ez olykor-olykor kis fájdalommal is jár, de később sok-sok öröm forrása lesz.

B. F.
Fotó: Szalay

DECEMBERI MŰSOR KOSÁR

RÁDIÓ, TV

Zenekedvelőknek a Télapó, gyere már! című összeállításunkat ajánljuk. A műsort — mely a télről, a hóról, no és természetesen a hamarosan megérkező Télapóról szól — a Magyar Rádió Gyermekkórusának felvételeiből szerkesztettük. (December 5. P. 13.33.)

A Karácsony a Négyszögletű Kerekerdőben című kétórás műsorunkban Bruckner Szigfrid, a fogfájós oroszlán vendégei lehettek. Hogy kikkel találkozhattok még? Fruzsinával és Somával, a fehér és a szürke egérgyerekekkel a Sajtházból, egy kicsi és egy nagy kutyával, Micimackóval és Nyuszival, az egyenesen a dzsungelből érkező Mauglival és Bagirával, no meg a saját külön bolygójáról iderepülő Kisherceggel. (December 24. K. 16.00.)

Akik szeretnek utazni, hallgassák meg A vonal két végén Tampere és Miskolc című műsorunkat. A finn és magyar testvérváros tizenévesei találkoznak ebben az adásban. Kérdeznek és válaszolnak, ismerkednek egymás lakóhelyével, életével. A miskolciak például a Babamúzeumra, és az Akváriumra kíváncsiak, a tampereiek Bartók Béla muzsikájára és arra, hogy milyen a híres magyar puszta. (December 10. P. 15.40.)

A Nagy Indiánkönyv kedvelőinek négy hangjátékot ajánlunk a szünidőre: a Vadölő, Az utolsó mohikán, a Nyomkereső és a Bőrharisnya címűeket, a címszerepben Madaras Józseffel. (December 26. P. 12.44; december 27. K. 14.10; december 29. K. 15.28; január 1. K. 10.03.)

Asztaliteniszezők figyelem! December 4-én és 11-én délelőtt a Pingpongsuli két utolsó adásában a pörgetéssel és a párosjátékkal ismerkedhettek meg.

December 6-án Itt a Télapó címmel bábfilm-összeállítást láthattok.

December 8-án érdekes riportokkal jelentkezik a T. T. T. — a tízentúliak magazinműsora.

December 14-én kisdobosok mutatkoznak be a képernyőn. Az Ajándékosztó — ahogy címe is ígéri — a közelgő ünnepi előkészületekről szól.

December 22-én újra láthatjátok a népszerű ismeretterjesztő magazint, a Perpetuum mobilét.

December 26-án a Békés megyei Jókai Színház a Szépek szépe című mesejátékot mutatja be.

December hónap három hete az első félév hajrája. „Tanulni! Tanulni! Tanulni!" Őrsi összejöveteleken beszélgessetek a tanulásról, elsősorban a gyengébbek segítéséről. Igazi úttörő tett lenne, ha senki sem bukna meg az őrsben, sőt, kettes is csak elvétve akadna az ellenőrzőbe írt jegyek között.

Ne feledjétek el, hogy december 1-e a tudományos és technikai szemlére való benevezés határideje. Ezen a napon még az „elkésett" benevezéseket figyelembe veszik. Bár jobb, ha előbb nyújtjátok be.

December hónap bővelkedik régi, hagyományos családi ünnepekben. Ezekhez az ünnepekhez népi szokások fűződnek. Gyűjtsétek össze és a klubdélutánokon játsszátok el. Tegyétek élővé népünk legjobb hagyományait.

December 6.: Télapó

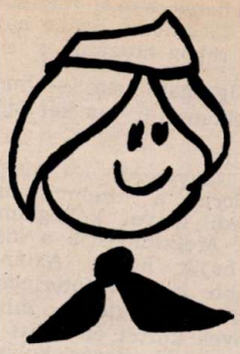

ÚTTÖRŐ-PROGRAMOK

HÜVELYK MATYI

Decemberben a mesebirodalom egyik legkisebb, s talán legkedvesebb alakja, Hüvelyk Matyi érkezik hozzánk. A világhírű Grimm testvérek népszerű figurája ezúttal színes, szinkronizált amerikai filmen mutatkozik be, s idézi fel azokat az időket, amikor az ember még nem tanult meg repülni, amikor az erdőben még megelevenedtek a fák, jó tündérek járták a világot, s a három kívánságból — egyszercsak valóság lett. Amikor a fekete torony lakói kiszabadulnak börtönükből, amikor a jók csak hosszú küzdelem után győznek, s a gonoszok végre elnyerik méltó büntetésüket.

A néhol vidám, néhol szomorú, ám mindig tanulságos történetet ajánljuk mindazoknak, akik maguknak, és kistestvérüknek szép és emlékezetes szünidei programot szeretnének összeállítani.

napján ajándékokkal és vidám, hangulatos műsorral kedveskedjetek az óvodásoknak, az elsősöknek és a kisdobos testvérrajnak.

December 7.: A magyar sajtó napja. Tartsatok ünnepélyes őrsi összejöveteleket. Beszélgessetek az úttörősajtó jelentőségéről. Készítsetek rendkívüli kiadású faliújságot. Köszöntsétek azokat a társaitokat, akik nagyon sokat fáradoznak azért, hogy a postáról megérkező úttörőlapokat rendszeresen zökkenőmentesen kézhez kapjátok. És ami nagyon fontos: ne feledkezzetek el a folyóiratok következő évi előfizetéséről. (Az úttörőfolyóiratokon kívül olvassátok rendszeresen a Múzsák című múzeumi magazint és az Ifjú Zenebarátot is.)

Már most kezdjetek hozzá a téli szünidő programjának összeállításához. „Ötlet Kata" álljon készen az úttörőotthonban vagy az iskola folyosója legfeltűnőbb pontján és nyelje, nyelje a papírra írt érdekesnél érdekesebb ötleteket, amelyekből az úttörőtanács kialakíthatja az igazán mozgalmas, programokban bővelkedő szünidőt.

A téli szünidő arra is alkalmas, hogy a természetjárás gyakorlati ismereteit is elsajátíthatjátok. Pl.: hazánk tájai a turistatérképeken, túravázlatok készítése stb. És: túrázzatok minél többet a friss téli időben. Az erdei kirándulás az egyik legjobb testedzés.

Asztalitenisz (B kategória) úttörő-olimpia. Gyula, 1978. január 2—6.

BÜTYKÖLŐKÖR

Kelenföldiek figyelem! A Fővárosi Művelődési Ház decemberben is érdekes programmal vár benneteket. Vasárnaponként 10 órakor kezdődik a Gyermekcentrum című műsor. Filmvetítés, bábjáték, mesejáték között választhattok. A művelődési ház vezetői úgy állították össze a programot, hogy kicsik és nagyok egyaránt jól érezzék magukat.

Aki ügyes, és szeret szabni, varrni, ragasztani csütörtökönként fél háromtól ötig a Bütykölőkörben készíthet filcből faliképet, terítőt.

December 26-án délután 3-tól az Állami Bábszínház szórakoztat benneteket. Műsoron a Csodatevő tűzszerszám.

JAAN RANNAN:

AZ UTOLSÓ FEHÉRTOLLÚ

„A fiúnak kerekded, némi súlyfeleslegről árulkodó, duci ábrázata volt. Pisze orra jóságossá tette a tekintetét. Kövérsége ellenére ügyesen és könnyedén mozgott. Félig eltátott, vastag ajkú szájával, ernyedten lelógó kezével, előrenyújtott, sörte hajú fejével szőnyegre lépő birkózóhoz hasonlított. A fák között, fekete, töredezett ágú rezgőnyárfákat pillantott meg és óvatosan odament hozzájuk. Megkocogtatta botjával a dobként döngő fákat, várt egy kicsit, majd visszalépett az ösvényre.

A másik fiú mintegy száz méterrel baktatott mögötte. Az ő viselkedése talán még különösebbnek tűnt. Időnként hasra vágódott, négykézláb mászott, vagy éppen lendületes békaugrásokkal haladt előre. Minthogy az ő útja fától fáig, vagy egyik bokor rejtekétől a másikig vezetett, nem mehetett az ösvényen. Mindemellett mégis követte az ösvény kígyózását, kanyarulatait."

Kirándulással kezdődik, izgalmas felfedezésekkel folytatódik, s igazi, krimibe illő nyomozással fejeződik be Jaan Rannan, Az utolsó fehértollú című regénye. Az észt író egy különös, ember alig járta világba, lápok, mocsarak közé kalauzolja olvasóit, és szereplőit, akik közül a két jó barát, Enn Siitam és Mardus Maavere nem is sejtik, hogy ornitológus szenvedélyük hamarosan veszélyes kalandba sodorja őket.

A Delfin sorozatban megjelenő könyv háromszoros szórakozást is ígér. Megismertet bennünket egy távoli ország szokásaival, lakóival, sok érdekes történetet mond el az itt élő állatokról, a kipusztuló félben levő sasokról, s az árván maradt Kis Fehértollúról. Váratlan fordulataival, újszerű cselekményével bemutatja egy szabómesternek álcázott nyomozó fáradságos munkáját.

TÖPRENGŐ

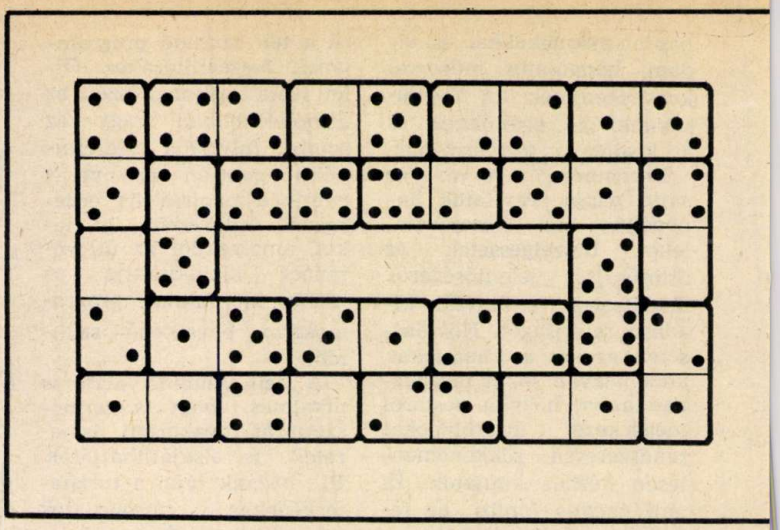

DOMINÓK. Ha a dominókból kirakott külső és belső négyszög 1—1 darabját felcseréled, mindkét négyszögben azonos lesz a dominók értéke.

A

1

B

2

C

3

MELYIK A PÁRJA? Ezeket a képeket akkor is láthatod, ha egyébként sohasem jársz kiállításra. Csak az a kérdés, jól megnézted-e őket. Ha igen, össze tudod válogatni, hogy melyik melyikhez tartozik?

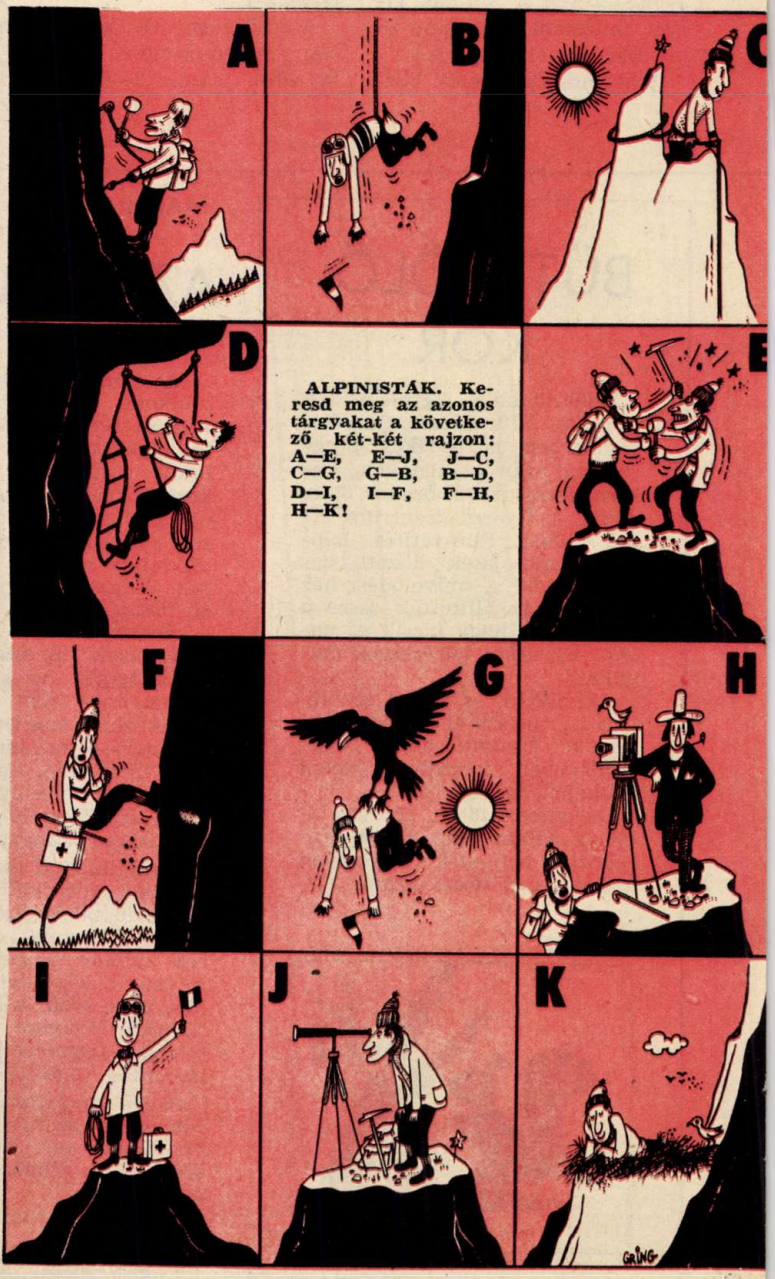

ALPINISTÁK. Keresd meg az azonos tárgyakat a következő két-két rajzon: A—E, E—J, J—C, C—G, G—B, B—D, D—I, I—F, F—H, H—K!

TANULJUNK EGYÜTT!

A nyárnak már csak az emléke él, az őszből is lassan már a télbe lépünk. A sakkszakkörök benépesülnek, folyik a játék és a játszmák tanulmányozása. Összefűzi őket egyrészt az, hogy mindegyik megnyitási hiba miatt ment veszendőbe, másrészt pedig még valami, amit majd később fogunk elárulni.

Az első játszma:

1. d4 d5 2. c4 e6 3. Hc3 Hf6 4. cd5: ed5: 5. Fg5 Fe7 6. e3 c6 7. Vc2 He4?! Túlságosan gyors, egyszerűsítési kísérlet, mely visszafelé sül el. **8. Fe7: Ve7: 9. Hd5:! ed5:.** Nincs jobb lépés! **10. Vc8:† Vd8.** Lehetséges, hogy sötét csapdát akart állítani, amikor a 7. lépésben He4-et húzta. Ugyanis, ha most az ellenféle 11. Vb7:-tel folytatná, 11. — Va5† után csakhamar mattot kapna. De egy egyszerű folytatás halomra dönti ezt a tervet: **11. Fb5† Hc6 12. Fc6:† bc6: 13. Vc6:†** és sötét feladta, mert 13. — Kf8 14. Va4 után állása a két gyaloghátránnyal nem tartható.

A második játszma még rövidebb volt: 1. d4 d5 2. Fg5 Ff5 3. Hf3 Hf6 4. c4 e6 5. e3 h6. Jobb volt az egyszerű Fe7. A túlságos korai egyszerűsítés most sem válik be. **6. Ff6: Vf6: 7. Vb3!** Azonnal rátapint a sötét játékvezetés hibájára: a két tiszt elkalandozásával meggyengült a vezérszárny. **7. — Hc6 8. Vb7: Kd7.** Ez volt tehát sötét terve: a a8-as bástya nem üthető, mert 9. Va8: után Fb4† jön és a vezér elvész. Fenyeget viszont ellenjáték Bb8 útján. Csak az a baj, hogy ehhez már nem lehet hozzájutni. **9. cd5: ed5: 10. Fb5** és sötét feladta, mert a He5† útján fenyegető tisztvesztést elkerülni nem tudja.

A harmadik játszma is érdekes:

1. Hf3 d5 2. d4 Ff5 3. c4 c6 4. Vb3 Vc8. Az előző két játszmában megismert két jellegzetesség itt most összefonódva látható: sötét a meggyengült vezérszárny elleni fenyegetést a c1-en álló futóra irányuló ellenfenyegetéssel óhajtja védeni. **5. cd5: cd5: 6. Hc3 e6 7. Ff4 a6.** A fenyegető Hb5 ellen. **8. Ha4! Ba7?** Erre gyors befejezés jön. 8. — Hd7 kellett volna. **9. Hb6 Vd8 10. Fb8: Vb8: 11. Va4† Ke7 12. Bc1!** Sokkal erélyesebb, mint a kézenfekvő 12. Vd7†. **12. — g5 13. He5! Hh6 14. Hc8†** és sötét feladta.

És most a meglepetés: kik voltak azok, akik e játszmákat a sötét bábokkal elvesztették: az elsőt Petroszján (az 1949. évi szovjet bajnokság első fordulóján, Kotov ellen), a másodikat Euwe (1920-ban, Amszterdamban, Oskam ellen), végül a harmadikat Lasker Emánuel (1890-ben, Berlinben, Caro ellen). Már mesterek voltak, mikor e balsikerű játszmáikra sor került... és később mindhármukból világbajnok lett! Természetesen, amíg odáig eljutottak, sok lépcsőt kellett megmászniuk, de a tanulás és gyakorlás végül is meghozta a sikert.

Erre gondoljatok ti is, pajtások, ha veszteségként álltok fel egy játszmától. Keressétek meg mindig a vesztés okát, hogy legközelebb ne kövessétek el ugyanazt a hibát! Így haladtok majd előre és válik játékvezetéstek tudatosabbá és sikeresebbé!

Földeák Árpád

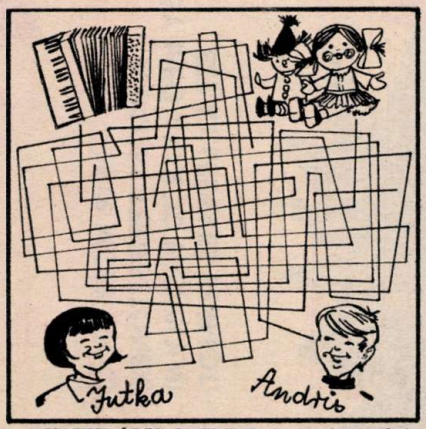

KULTURÁLIS SZEMLE. Judit és András benevezett a kulturális szemlére. Decemberben lesznek a csapatdöntők. Vajon ki, mivel szeretne sikereket elérni?

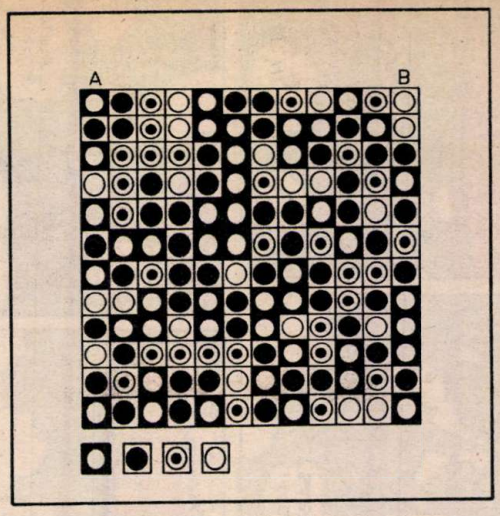

ÚTVESZTŐ. Indulj el az A jelű kockából és a rajz alján levő jelek sorrendjében juss el B-ig.

MODERN BIOLÓGIA. Mai rejtvényünk fő sorai a modern biológia egyik legnagyobb alakjáról és materialista-tudományos elméletéről szólnak.

VÍZSZINTES: 1. **Angol természettudós, a modern biológia úttörője. 7. Egyike azoknak a fontos tényezőknek, amellyel az élő szervek tulajdonságának eredetét a vízsz. 1. sz. alattit magyarázta.** 3. Erre a helyre való. 9. Színművésznő (Elma). 10. Svéd és osztrák autók betűjele. 11. Megszólítás. 12. Némán szel! 13. A tetejére rak. 16. Zúdít. 17. Madarak belső szerve. 19. Sáros mélyedés az úton. 21. Mutatószó. 22. Egyforma betűk. 23. Kivágott fatörzsnek hengeres része, névelővel. 25. Üres póz! 26. Gót betűi keverten. 27. Ötszázkettő, római számmal. 29. A hét vezér egyike. 30. Felfogja ésszel. 32. Az ilyen autó önti magába a kukák tartalmát.

FÜGGŐLEGES: 1. ...-dáb. 2. József Attila költeménye. 2. Román, spanyol és luxemburgi autók betűjele. 4. Ír származású angol költő, drámaíró (Oscar). 5. Becézett Ilona. 6. Holland autók betűjele. 7. Kereszttel emelt hang a zenében. 11. **A másik fontos tényező a vízsz. 1. sz. alatti elméletében, amellyel az élő szervek tulajdonságainak eredetét magyarázza.** 12. Fa a kedvenc csemegéje. 14. Tízen túliak társasága! 15. Hegyes szerszámmal döf. 18. A Mecsek legmagasabb csúcsa. 20. YAZ. 24. Idea. 25. Süteményféle. 28. IRZ. 31. Lám.

Horváth Anna

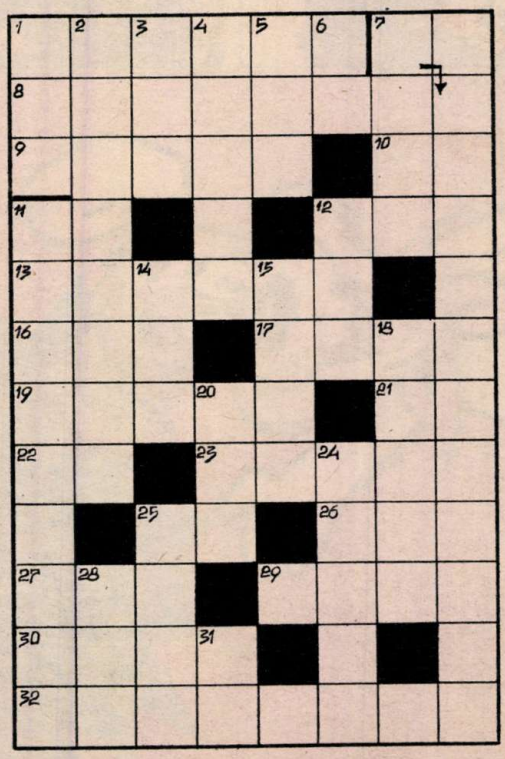

A rejtvények megfejtését postai levelezőlapon küldd be. Ha csak két rejtvényt tudsz megfejteni, s azok jók, már részt vehetsz a heti jutalomsorsoláson.

Beküldési határidő: december 3.

A 31. SZÁM REJTVÉNYEINEK MEGFEJTÉSE

KAKUKKTOJÁS: Az evező vagy az asztalitenisz. — MÁGNESES TÁBLA: Forradalmi tettek. — NÉGYPRÓBA: Biatlon. Röplabda. A döntőben második lett. Pézsa Tibor. — ELSŐ ÉS NEGYEDIK: „Elvadult tájakon gázolok, — ős buja földön dudva, muhar, — Ezt a vad mezőt ismerem, — Ez a magyar ugar." (Ady Endre. — OLIMPIAI ÉRMESEK: Kőszegi, Németh, Bakó és Szabó, Magyar. — MIHÓK GARASAI. A királylány is 5 garast adott, miután az apja 4 garast fizetett minden napra, hetet levont, maradt 5. A Bufurcéktól kapott 5—5 garassal lett együtt a pénz.

HOL JÁRT KATI?

Kati a KISZ Központi Művészegyüttes úttörőtánckarával nagy külföldi turnéra indult. Bátyja, Iván, arra kérte: levélben számoljon be arról, hogy melyik városokban léptek fel.

Egy hónap múlva Iván az alábbi levelet kapta Katitól:

„Tudod jól, hogy a húgocska íródeák sosem lesz, de hidd el, híven beszámolok az utazásról, mely hosszú és fárasztó, különösen a fiúknak. A lábuk a restségtől gyakran elgémberedik, ennek elkerülésére az okosabbak ugrálnak néha. Ottó kiokoskodta, hogy valakije van Japánban. Mihelyt odaértünk, felkeresi, és tőle nyomban karatézni tanul. Jolinak megrándult a lába, de én eltáncolom boldogan helyette a csitri polinéziai lány szerepét. Erre ananász a fő gyümölcs, nem az alma. A takarómat ember nem mossa ki, úgy megfogta az ananászlé. Nemsokára érkezem!

Csókol húgod, Kati"

Iván tanácstalanul nézegette a levelet, majd megmutatta édesapjának:

— Nézd meg, Kati így tartja meg az ígéretét!

Édesapa elnevette magát.

— Csak olvasd el újra gondosan! Ott vannak a városnevek elrejtve a sorok között, mind a 12, ahol Katiék szerepeltek!

PIFU A LÉGTORNÁSZ

MÁR MOST SZÓLJ A PAJTÁS-TERJESZTŐNEK, HOGY MEG AKAROD VÁSÁROLNI EZT AZ ÉRDEKES SZÁMOT.

KARÁCSONYI MEGLEPETÉS! 64 OLDALON DECEMBER 15-ÉN JELENIK MEG A PAJTÁS!

ez is... az is...

A 28. SZÁM REJTVÉNYEINEK NYERTESEI

Geráth Árpád, Hajnal Katalin, Mergl Károly, Budapest; Balogh Csilla, Berettyóújfalu; Bek József, Szabadszentkirály; Benkő Ágnes, Gyöngyöspata; Dombai Veronika, Hegyeshalom; Fehér Ildikó, Eger; Garas Lilla, Boba; Gurzó Magdolna, Gyula; Holecz Ildikó, Szentgotthárd; Imre József, Sopronkövesd; László Sándor, Farkasfa; Nagy Eleonóra, Bükkzsérc; Németh Mária, Románd; Németh Jolán, Magyargencs; Nuszpl Ildikó, Bodajk; Ördögh László, Bordány.; Szőke Zoltán, Miskolc; Vajant Erika, Balatonlelle.

Mit üzen a Pajtás?

GÖNCZI SÁNDOR, HAJDÚSZOBOSZLÓ; BELLAI EDIT, BARCS; STÉHL ATTILA, BAJA; PÁLYI ENIKŐ, NYÍRBÁTOR; HOROGH ILDIKÓ, MONOSTORPÁLYI; KOCSIS MÁRIA, TAPOLCA; MÁJER MARGIT, DUNAKESZI; SZAVAN ILDIKÓ, PÉCS; MADARÁSZ BÉLA, TATA; BÓSZE ZSUZSA, SOPRON; SEVELLA MÁRIA, RÁCKERESZTÚR; KOCZÓ ILDIKÓ, SZIGETSZENTMIKLÓS; KISS GABRIELLA, KUNSZENTMÁRTON; CSAJÁGI MÁRIA, GERLA; SZŰCS ILDIKÓ, SZENTES; ORSÓS JÁNOS, KOZÁRMISLENY; KARÁSZI GYÖNGYI, HAJDÚNÁNÁS; JUHOS MÁRIA, SZARVAS; MOLNÁR ILDIKÓ, GÖD-FELSŐ; TÖRŐ EDIT, HŐGYÉSZ; VÍZI VALÉRIA, ANDORNAKTÁLYA; FODOR ERZSÉBET, ALSÓZSOLCA; SÓTI ERIKA, SIROK; SZOMOR ERIKA, SZIGETÚJFALU; KÁDI NOÉMI, PANNONHALMA; LAJTÁR MÁRIA, MAGYARBÁNHEGYES; HOMALYOVSZKI ANNAMÁRIA,, TÓTH ROZÁLIA, KECSKÉS ÉVA, JÁSZALSÓSZENTGYÖRGY; DAKÓ ESZTER, KECSKEMÉT; JUHÁSZ ELEONÓRA, SZARVAS; UJVÁRI ZSUZSA, TATABÁNYA; CSONKA ILDIKÓ, ESZTERGÁLYHORVÁTI; TORDASI BORBÁLA, BARCS; KALÓ ÉVA, SZILVÁSVÁRAD; ORIOLD KÁROLY, BÁCSALMÁS; KISS ILDIKÓ, KARCAG; KÉRI KATALIN, NAGYVENYIM; CSONTOS RÓZA, MÓRICGÁT; NAGY ANGÉLA, TISZAVASVÁRI; ELEK ÁGNES, MEZŐ MÁRTA, BENCZE TIMEA, NAGY DOROTTYA, BUDAPEST; LEHOCZKY MÁRIA, SOLTVADKERT; BOKOR CSILLA, SZEKSZÁRD; SZABÓ ILDIKÓ, KISTELEK; MATKÓ PIROSKA, NAGYBARACSKA; MAROSÁN ILONA, BEDŐ; SZABÓ GIZELLA, RÁCKERESZTÚR; VIDOR ÖRS, JÁNOSHIDA; ALBERT ERIKA, FEHÉRVÁRCSURGÓ; BÓDAI ROZÁLIA, TÜSKEVÁR; FESTŐ ANTAL, PUSZTASZER; VIDRA KATALIN, ZIRC; SCHULL ILDIKÓ, CSOLNOK; TÓTH ILDIKÓ, KAZINCBARCIKA, SZECSKÓ KATALIN, EGER; TARI TIBOR, VESZPRÉM; GARAJ ERIKA, NYERGESÚJFALU; MÉSZÁROS MÁRTA, SZOLNOK; JUHÁSZ ÉVA, GESZTELY; BARDI TERÉZIA, BEREGDARÓC; LENGYEL ILDIKÓ, ÚJSZENTIVÁN; VATTAI RITA, MISKOLC; SZENTIRMAY ÉVA, GYÖNGYÖSHALÁSZ; JUHÁSZ JUDIT, FELSŐTÁRKÁNY; KÁRÁSZI ILDIKÓ, DRÁVASZABOLCS; KOCSIS ANIKÓ, MAKÓ; TÖRÖK ÁGNES, CSANYTELEK: Köszönjük a sok érdekes beszámolót és nagyon örülünk, hogy ilyen szorgalmasak vagytok. Legközelebb a következőkről írjatok: lakóhelyeteken milyen népszokások élnek még ma is (Pl.: Luca-nap, karácsonyi regölés, szilveszteri mulatságok stb.) Hogyan készültök a tudományos-technikai és a kulturális szemlére? A téli szünidőben túráztok-e, rendeztek-e mini vándortábort? Hogyan segítetek a házimunkában, testvéreitek gondozásában? Írhattok az iskolai könyvtárról vagy a magatokéról, és mindenről, ami otthon, az iskolában vagy a csapatban történik.

HESZ JUDIT, PÉCS: Valóban megjelent a Metronóm '77 dalairól egy kiadvány. Kéréseddel az Állami Könyvterjesztő Vállalat Zeneműboltjához fordulj. Cím: 1061 Budapest, Népköztársaság útja 45. Postán, utánvéttel küldik el neked a daloskönyvet.

BELLAI EDIT, BARCS: Lapunkban gyakran jelenik meg rajzpályázati felhívás. De amint írod, szenvedélyes rajzoló vagyok. Úgy gondoljuk, valamilyen iskolai vagy úttörőházi rajzszakkör munkájában is részt veszel. Kérdéseddel fordulj a szakkörvezető tanárhoz.

ÚJHELYI JUDIT, POLGÁR: Hogy milyen verseket írj? Olyan dolgokról, amik nagyon tetszenek, megragadják figyelmedet. Versbe szedheted örömödet, bánatodat, haragodat, versben dicsérhetsz, bosszankodhatsz. Versben épp úgy kifejezheted gondolataidat, mint prózában, csak sokkal nehezebb. Keresd elő a Pajtás 1976. december 15-i számát, abban írtunk arról, hogyan készül a lap, bemutattuk munkatársainkat, és sok érdekes dolgot tudhatsz meg a szerkesztőségről.

PÁSZTOR ANNA, SÁTORALJAÚJHELY: Árvácskáról, azaz Czinkóczi Zsuzsáról 1976. április 21-i számunkban írtunk, 1977. február 10-i számunkban színes fotót közöltünk.

MAZULA TIBOR, CSANÁDAPÁCA: Figyeljétek a Pajtást, rövidesen írni fogunk a VIT-ekről.

KÁLLAI ÉVA RAJ, PENYIGE: Kérésetekkel forduljatok a Magyar Munkásmozgalmi Múzeumhoz. Cím: 1014 Budapest, Dísz tér 17.

THOMA GABRIELLA, PILISVÖRÖSVÁR: Írjatok levelet a Petőfi Irodalmi Múzeumnak. Cím: 1053 Budapest, Károlyi M. u. 16. Kérdéseitekre szívesen válaszolnak.

KÖSZÖNET

A gyomai 2048-as számú II. Rákóczi Ferenc Úttörőcsapat Nimród raja nevében szeretnék köszönetet mondani a Széchenyi Zsigmond Vadásztársaságnak, azért a nagyszerűen szervezett, csodálatos kirándulásért, amely során felkerestük a gemenci erdőt. Hálás szívvel gondolunk patronálóinkra.

Joó Judit, Gyoma

Leveleznénk

NYOLCADIKOSOK BARÁTSÁGÁT KERESSÜK: Havas Éva, 3700 Kazincbarcika, Május 1. út 29; Tóth Ilona 5300 Karcag, Keleti út 8; Fürjes Judit és Varga Marianna, 3647 Csokvaomány, Köztársaság út 6; Ódor István, 6080 Szabadszállás, Ady Endre u. 62; Szabó Veronika és barátnői, 7443 Somogyjád, Petőfi S. u. 13; Fülöp Ildikó, 7400 Kaposvár, Kölcsey u. 21.; Szalay Erika, 9123 Kajárpéc, Fő út 47/11; Tóth Ágnes, 9122 Felpéc, Dobó út 3; Veiland Marianna, 8596 Pápatovácsi, Ilona u. 16; Horváth Jutka, 8600 Siófok-Töreki, Szabadság út 5; Szücs Judit, 3895 Gönc, Diákotthon; Májer Margit, 3348 Szilvásvárad, Patak út 5.; Kovács Éva, 5536 Körösújfalu, Kossuth L. u. 9.

PAJTÁS

A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZPONTI LAPJA

Főszerkesztő: VASVÁRI FERENC

Főszerkesztő-helyettes: FÜLEKI JÁNOS

Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat

Felelős kiadó: DR. PETRUS GYÖRGY igazgató

Szerkesztőség: 1397 Budapest Jászai Mari tér 5.

Telefon: 326-733, 321-541, 321-969.

Postafiók: 1397 Bp. 62. Pf. 508.

Kiadóhivatal: 1065 Budapest, Révay u. 16. Telefon: 116-660

A beküldött kéziratokat és rajzokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a hírlapkézbesítő postahivataloknál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI 1900 Budapest, József nádor tér 1.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámra.

Előfizetési díj: Egész évre 72 Ft, I. félévre 40 Ft, II. félévre 32 Ft.

77.3095 Athenaeum Nyomda Kozma utcai üzeme, Budapest Rotációs mélynyomás

Felelős vezető: SOPRONI BÉLA, vezérigazgató

HU ISSN 0030-9583

INDEX: 25 695

Olvasószerkesztő: SZIGETI PIROSKA

Művészeti szerkesztő: CZIFFERSZKY BÉLA FORRAI JÁNOS

Tördelőszerkesztő: PORKOLÁB CSABA

Fekete Farkas a medve lakomáján 6.

1640

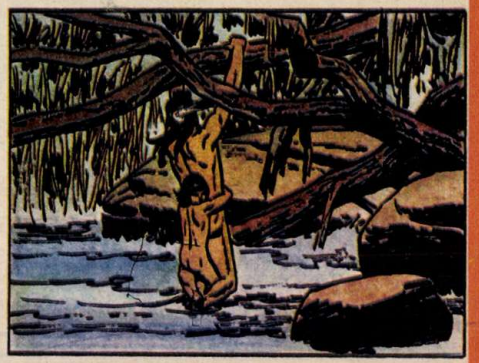

77|34
XXXII. ÉVF. • 1977. DECEMBER 1. • ÁRA: 2.– Ft.
PAJTÁS

BÉKÉS megyében járunk

SZERETEM A VIHARSARKI

Amikor Győri Imre elvtárs, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának titkára megtudta, hogy a Pajtás olvasói részére kérünk interjút, szívesen fogadott bennünket.

Dolgozószobájában, ahol beszélgettünk, gyakran csengett a telefon. Tanácsot adott, intézkedett. De egy pillanatra sem vesztette el a beszélgetés fonalát. Szeretettel és nem titkolt büszkeséggel emlékezett ifjúságának színhelyére, küzdelmeire.

— Békés megyét, pontosabban a Viharsarkot tekintem szűkebb hazámnak. Harcos múltjáról nevezik így a Tisza, a Maros és a Körös vidékét, Csongrád és Békés megye területét. Édesapám Gyomán, a nagy hírű Kner Nyomdában kapott munkát. Ott váltam szakmunkássá én is, s ott lettem nyomdai gépmester. Nem dúskáltunk a pénzben, a keresetből azonban mindig jutott betevő falatra. De az utcában, ahol laktunk, nagy volt a nyomor, sok volt az éhező. Ugyanakkor a jólét és a könnyű élet azoknak jutott, akik alig vagy egyáltalán nem dolgoztak, de sok volt a földjük, vagyonuk. Olyan világ volt ez, amit a mai gyerekek szerencsére már nem ismernek, és ezért elképzelni is nehezen tudják. Az egyenlőtlenség korán felborzolta igazságérzetemet, de csak a szervezett munkások között, a szakszervezetben, a Szociáldemokrata Pártban, az 1919-es forradalomban részt vett kommunisták között eszméltem helyzetünkre, és értettem meg, mi is a teendő. Gyoma, a munkásmozgalom előiskolája volt számomra — mondta Győri elvtárs.

— Békés megye területére léptek először szovjet katonák...

— Igen, Gyoma 1944. október 6-án szabadult fel. Éppen eltávozáson voltam otthon a Mezőtúron állomásozó katonai alakulattól, és így végleg Gyomán maradhattam. Megszűnt számomra a háború. Végre szabadon, kedvem szerint dolgozhattam. Ebben az időben még éjszakára is bent maradtam a nyomdában. A Vörös Hadsereg lapjának, az Új Szónak az elődjét, a Híradó címen kiadott újságot készítettük.

— A gyomaiaktól hallottam, hogy részt vett az ifjúsági mozgalom megszervezésében.

— A pártot, az ifjúsági szövetséget szerveztem barátaimmal. Először, az 1919-es eszmék folytatásaként, a Kommunista Ifjúsági Szövetség helyi szervezeteit hoztuk létre. Azután, hogy minél több fiatalt nyerjünk meg ügyünknek, kibontottuk a Magyar Demokratikus Ifjúsági Szövetség zászlaját. Összejöveteleinken gyerekek is részt vettek. Ruhájuk rongyos, cipőjük lyukas volt, de őket is hatalmába kerítette a tenniakarás láza, a tudásszomj. Bennünket is ez hajtott. A távolban még hallani lehetett az ágyúk dörgését, de már tanulóköröket, vitadélutánokat, műsoros előadásokat tartottunk. S hogy a gyomor se korogjon, élelmiszert gyűjtöttünk, csomagot állítottunk össze a nélkülözők számára. A nagyobb fiúk és lányok beálltak a segítő csapatokba. Azokba az egységekbe, amelyek idős asszonyok, gyermeküket, férjüket a háborúban elvesztő édesanyák, özvegyek kertjében törték a kukoricát, szedték a gyümölcsöt. Ezek a gyerekek példamutatásukkal vonzották társaikat. Később, 1946-ban ők lettek az újonnan alakuló úttörőcsapatok első tagjai, vezetői.

— Mikor jött el Gyomáról?

— 1946 elején. Gyulán, a járási pártbizottság titkára lettem, aztán Budapestre kerültem. A Központi Bizottság ifjúsági titkárságán dolgoztam, és továbbra is kapcsolatban maradtam az úttörőkkel. A mozgalom vezetőivel, Szendrő Sándorral, Szirmai Évával azon dolgoztunk, hogy a gyerekek jól érezzék magukat az úttörőcsapatokban.

— Mikor járt utoljára Békés megyében?

A múlt hónapban. Gyomára azonban ritkábban jutok el. De a felszabadulás 30. évfordulójának ünnepségein ott voltam, és nemcsak a hajdani úttörők sorsa felől érdeklődtem, hanem a mostani gyerekek élete felől is. Örültem, hogy lelkesedésük, szorgalmuk vetekszik az elődökével.

— Rangos összehasonlítás.

— Szeretem a viharsarki embereket, mert többségüknek a legnagyobb elnyomás ideje alatt sem roppant meg a gerince. Nyílt szívűek, szókimondóak, vendégszeretők és dolgosak. Ez a vidék nemcsak a kapitalista világ szegényparaszt és földmunkás lázadásainak gyújtópontja volt. Az új világ építéséből is derekasan kiveszi a részét.

— Befejezésül arra kérem, mondjon néhány szót a megye jövőjéről.

— Erre a kérdésre elsősorban a helyi vezetők adhatnának kimerítő választ. Annyira azonban ismerem a vidéket, hiszen sokszor megfordulok ott, hogy elmondjam, Békés megye Magyarország gyorsan gyarapodó része. A korábbi nagyközségek Orosháza, Szarvas, Békés várossá léptek elő, s a látogató azt is rögtön megállapíthatja, hogy más településeken — így Gyomán és Endrődön is — szorgalmasan építkeznek, munkálkodnak, hogy megillesse őket e rang. A jól művelt föld, a gazdagodó állatállomány, a frissen emelt feldolgozó üzemek, hűtőházak lehetővé teszik, hogy ez a megye az ország egyik legkorszerűbb élelmiszertermelő központjává váljon. De Békés megye a hazai és a nemzetközi piacokon egyaránt keresett mezőgazdasági és élelmiszeripari termékei mellett ma már a gazdaság, az ipar más területein és a kulturális életben is lépést tart az ország általános fejlődésével. Az ott élő gyerekeknek nem kell messzire utazniuk, ha tanulni akarnak. Elképzeléseik, vágyaik megvalósulhatnak akár a mezőgazdaságban, az iparban, akár az értelmiségi pályán keresik majd boldogulásukat, és szolgálják a szocialista haza ügyét.

Faragó György

EMBEREKET

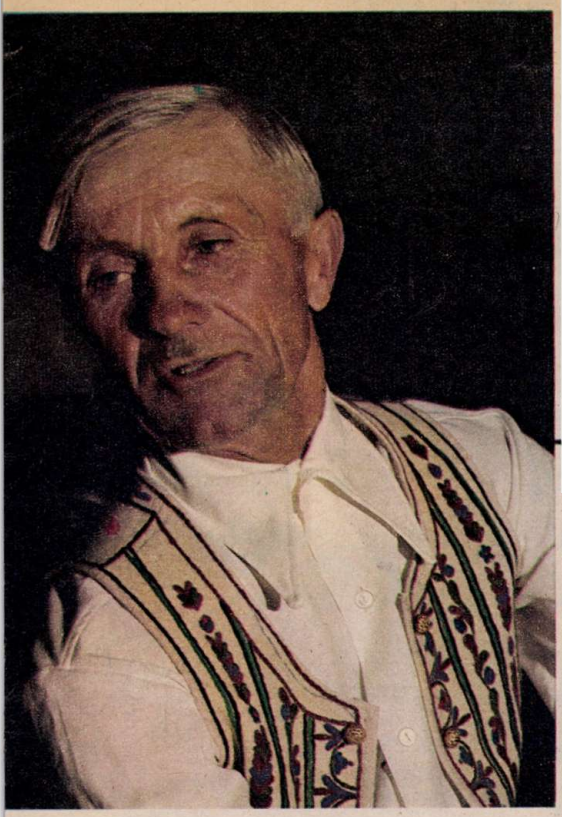

Ezerszínű táj,
százszorszép népviselet,
érdekes örömteli élet.
Békés megyében nemzedékről
nemzedékre száll a néphagyomány.
Idősek és fiatalok közösen mentik
a népművészet kincseit.

KEDD

A békéscsabai 6-os és 7-es összevont iskola igazgatói irodájába belépve azt mondtam, hogy az iskola jó hírű úttörőcsapatát szeretném bemutatni.

— Akkor az úttörőtanáccsal kell beszélnie! — mondta az igazgató, s máris intézkedett, hogy a gyerekek várjanak az úttörőklubban.

MINI ÚTTÖRŐHÁZ

Cs. Tóthné, Monori Éva csapatvezető átkísért a nagy udvaron, egy vadonatúj épületsor felé.

— Két éve kezdtük építeni úttörőotthonunkat. Klubszoba, fotólabor, háromezer kötetes könyvtár, játékszoba és csapatmúzeum van benne.

— Olyan, mint egy úttörőház!

— Nem, ez csak a 3970-es Padrah Lajos úttörőcsapat otthona.

A klubban modern bútorok, színes tévé, rádió, magnó, virágok, tisztaság és három lány fogad. Rabovszki Katalin úttörőtanács-titkár helylyel kínál, majd helyettesét, Káli Erzsikét és a tanács szakköri felelősét, Szabó Ildikót is bemutatja. Végül a házigazda szívélyességével közli: — Ez itt a csapatotthonunk klubszobája.

BONTÁSSAL KEZDŐDÖTT

— Miután véget ért az álmodozás egy gyönyörű csapatotthonról, és a felnőttek közölték, hogy segítenek, nekiestünk a hely letakarításának, a fészerek lebontásának. A tanárok is dolgoztak, az ifik is és minden úttörő! Aztán jöttek az építők. Még csak a falak álltak, mi már benne szaladgáltunk, gondolatban berendeztük. Aztán a tető, a bepucolás, végül a berendezés és az avatás.

— Ez hamar ment — tréfálkozom Katival. Elkomorodik.

— Rengeteg pénz kellett hozzá!

A gyerekek lelkesedése átragadt mindenkire. Az igazgató és a csapatvezető segítségért kilincselt. A téglagyár három üzemegysége kommunista szombatokat szervezett, kétszázezer forinttal segítettek. A BARNEVAL nyolcvanezerrel, a Szabadság téesz hatvanezerrel. Segített, aki csak tudott.

Az úttörőtanács otthonrendet állított össze, a féléves kísérleti időszak még tart.

A csapatotthon játékszobájában mindenki jól érzi magát.

Az úttörőmunka iránt érdeklődöm. Szabó Ildikó kezdi.

A FELELŐS

— Van két lövész szakkörünk, lányok is vannak benne. Itt fölöttünk, a padláson fogunk lőteret építeni. Képzőművészeink már sok díjat nyertek külföldön is. Internacionalista szakkörünk négy szovjet klubbal, egy cseh és egy lengyel csoporttal tart levelező kapcsolatot. Jól működik az énekkarunk. A sütő-főző szakkör eredményeként a két kitartó fiú szakácsnak, vendéglátóiparba megy. A sportolóink egyesületbe járnak, csak egy sportkörünk van. Építenünk kellene egy tornatermet is, mert ha vége a jó időnek, vége a sportolásunknak is. Az udvart egyébként most salakoztuk fel. Hatalmas mun-

Remek dolog az önállóság, de azért jólesik, ha a felnőttek segítenek

ÚTTÖRŐNAP

A szakács szakkör fő kostolómestere fiú

ka volt, aki amit vállalt, azt meg is csinálta.

Szakkör ügyben Ildi mindenre tudott válaszolni. Illik is, hiszen ő a tanács szakköri felelőse.

— Nálunk önkéntes a munka — jelentette ki Káli Erzsike. — De ha vállaltuk, kötelező és az elvégzését az úttörőtanács ellenőrzi. Az év elején minden őrs tett felajánlást: bukásmentességre, társadalmi munkára, kisdobosok patronálására, gyárlátogatásra. Ezen a kedden az iskola melletti ligetet tesszük rendbe. A szakkörök szakpróbára készülnek. Több rajunknak van jó kapcsolata üzemi szocialista brigáddal.

VÁLASZTOTT TESTÜLET

Az úttörőtanács három tagjával beszélgetek. Éva néni, a csapatvezető eddig csak az építkezés adatainál segített. Kati arról beszél, hogyan választották meg az úttörőtanács tagjait: előbb az őrsök, aztán a rajok küldötteit. Végül a tisztségviselőket egymás között választották.

— Azért, hogy ki legyen a tanácstitkár — mondom óvatosan — abba a tanárok is beleszóltak?

A válasz rövid, megfontolt és visszavonhatatlan:

— Nem. Mi döntöttük el.

Búcsúzáskor az iskola igazgatójának szó szerint idéztem Kati szavait. Gondolkodott, aztán büszkén elmosolyodott:

— Látom, maga is megérti őket.

Gebri Antal
Fotó: Wagner Margit

Roham a falak ellen
Az orosházi cölöpvárat a történelem legvidámabb seregei ostromolják naponta többször is

A cölöpvár sokféle alkalmat kínál a változatos mozgásra, az egészséges játékra

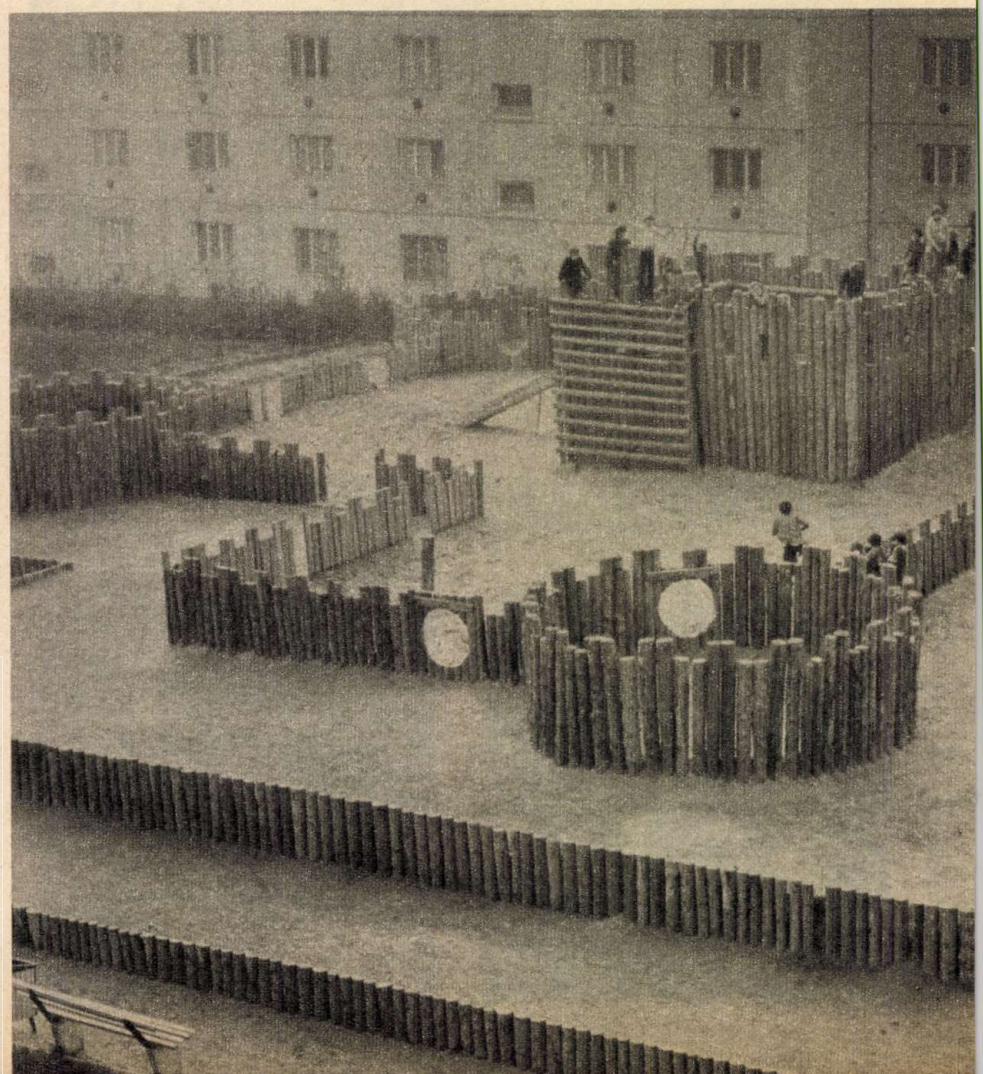

A vár egymillió kétszázötvenezer forintba került volna, ha nem társadalmi munkában épül...

A CÖLÖPVÁRBAN

A Kaland-játszóteret 1976. május 28-án kapták meg az orosházi gyerekek. Azóta több mint egy év telt el, s a cölöpvár változatlanul állja a napi 8–10 rohamot. Egymillió-kétszázötvenezer forint értékű társadalmi munkával épült. A cölöpvár belsejében dühöngő, rajzfal és különböző kötél-liánhidak is épültek. Tervezője Soós Béla mérnök, a nemzetközi pályázaton első helyezést ért el. A játszótér népszerűségére jellemző, hogy ebédidőben a felnőttek is megrohamozzák a várat.

4 NYELVŰ FALU

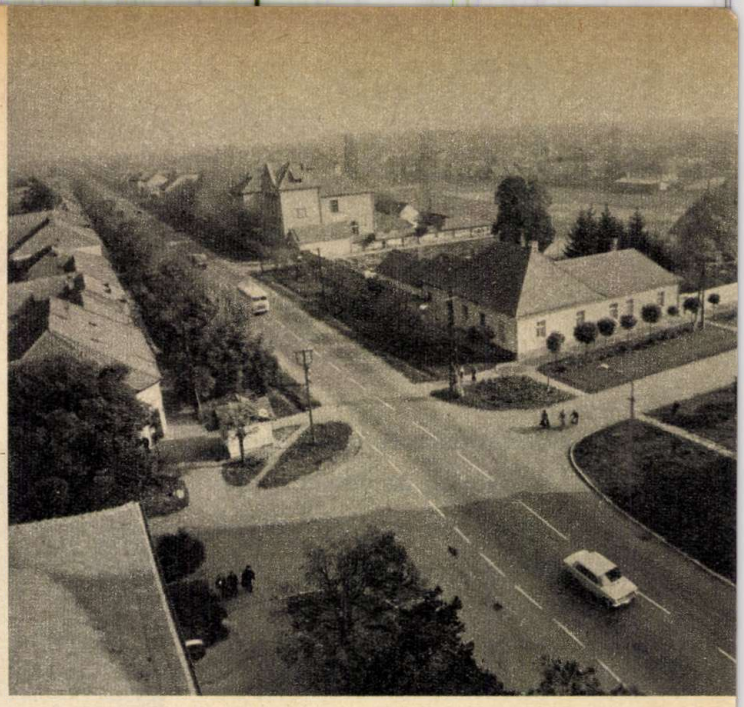

Ki tud többet? Ismeretszerző vetélkedő a 2. sz. Általános Iskolában és a szakközépiskolában

Az első felszabadult falu címéért több település, Csanádpalota, Elek, Földeák és Battonya is versengett.

— A vitát, a szovjet távirati iroda később előkerült jelentése döntötte el. Az írás szerint 1944. szeptember 23-án Brjukov hadnagy vezetésével egy felderítő szakasz Battonyánál lépte át a magyar határt, — mondja Takács László, a Mikes Kelemen Gimnázium és Mezőgazdasági Szakközépiskola igazgatója.

A környék históriáját jól ismerő férfi irányításával vaskos „regény" készül a községről.

— Tudja mikor keletkezett Battonya? — kérdi, s már adja is a választ. — A korai Árpád korban. Előbb Anya néven emlegették, majd Bot nevű birtokosáról Batanya nevet kapta...

— Magyarul, szerbül, románul, szlovákul beszélnek itt. Hogyan lett Battonya több nemzetiségű község? — kérdem.

— A török hódoltság során csaknem teljesen elnéptelenedett. Ali bég a csanádi helyőrség parancsnoka, 1640-es években megkísérelte a vidék újratelepítését. Igyekezett odacsalogatni a délről felvándorolt délszlávokat. Később szlovákok és románok is otthonra találtak itt. A nincstelenségben könnyen össze lehetett ugratni a nemzetiségieket, de a nagy pillanatokban mindig összefogtak az emberek. A tanácsháza falán emléktábla hirdeti, hogy 1891. június 21-én az elkeseredett földmunkások megrohamozták az urakat védő csendőröket. A felkelők seregében minden nemzetiség képviselve volt. A kakastollas csendőrök négy embert terítettek le.

GYERE A TÉRRE

A köd miatt nem lehet fényképezni. Míg fotóriporter kollégám az eget kémleli, én nyolcadikos lányokkal Mag Mariannal és Habán Ildikóval a 3976-os számú Mező Imre csapat úttörőtanácsának két vezetőjével beszélgetek a cukrászda előtt.

— Ha valaki meg akar ismerkedni a battonyai gyerekekkel, akkor ezen a helyen kell megállnia. A nap folyamán itt megfordul szinte minden helybéli. Amikor jót akarunk valakivel beszélgetni azt mondjuk neki „gyere a térre". — magyarázza Mariann.

A csapat hódmezővásárhelyi úttörők fogadására készül. A gyerekek már napok óta Ki-mit-tud-ot játszanak, azt latolgatják, hogy mit mutathatnának meg a vendégeknek. Habán Ildikó, aki újságíró akar lenni, kiderítette, hogy a felszabadulás előtt Battonyának nem volt annyi gépe, műszere, mint amennyi most a mezőgazdasági szakközépiskola gépműhelyében található. Oda mindenképpen elviszik a látogatókat.

— Melyik a legmodernebb üzeme Battonyának? — faggatom az újságíró-jelöltet.

— A mezőgazdaságit mondjam, vagy az iparit? A termelőszövetkezetek közül mind a három: a Petőfi, a Május 1., a Dózsa is híres. Az ipari üzemek közül a legújabb és a legmo-

A község úttörői értenek a kukoricatöréshez. A felnőttek segítői.

dernebb a Magyar Optikai Művek battonyai üzemegysége.

— Hány lakosa van a községnek?

— Kilencezer. Úgy tudom, hogy egyszer város volt. Szeretnénk, ha újra az lenne.

„Nem ismeri Battonyát az, aki nem nézte meg az emlékparkot" — tartja egy újkeletű szólás. Autóba szállunk, és elindulunk. Az Aradi úton sétáltunk, ahol 1944. szeptember 23-án megérkeztek a felszabadító szovjet katonák. Mariann elmeséli, hogy a jövő történészeinek könnyebb lesz a dolga, mert a felszabadulási ünnepségekre készülve, évek óta gyűjtik az emlékeket. Csapatuk például az úttörőszövetség születésének 30. évfordulóján kőkazettába zárt egy beszámolót, egy Pajtás újságot és egy Kisdobost. A krónikát amit aláírt minden úttörő, tíz év múlva lehet kivenni rejtekhelyéről.

A határban hirtelen oszlani kezd a köd. A nagy fehérségből előtörnek a Nap sugarai. Tündöklik minden. A lengedező szél dalt hoz felénk.

— Úttörők dolgoznak a kukoricásban. Minden iskolából, a nemzetiségiből is, kint vannak a gyerekek, hogy minél hamarabb végezzenek a betakarítással. Tegnap mi is törtünk.

Mire a felszabadulási parkhoz érünk, már egy csapat gyerek futkároz a virágbokrokkal ékesített parkban. A lányok néhány pillanatra megállnak a tankszobor előtt, aztán ők is elvegyülnek a játékosok között. Mert itt játszani is lehet. A cölöpvár zegzugos folyosóin csatázhatnak. Felkapaszkodhatnak a kiállított vadászrepülőgépre, forgathatják a kimustrált gépágyúk csöveit.

GYARAPÍTSD AZ ÓRÁKAT

Húsz éve áll a falu közösségének élén, Borka Sándor, a megye egyik legrégibb, legtapasztaltabb tanácselnöke. Megemlítem neki, amit Mariannéktól hallottam.

— Városi rangot kapni? Minden lakos vágya. Már megkezdtük 40 új OTP-ház építésének előkészületeit. A jövő évben 60 000 kötetes új könyvtárunk is lesz. Az iskolák által körülvett területeken kijelöltük és építjük sportstadionunkat. Lesz itt futball, kézilabda, röplabdapálya és uszoda is.

— Fedett?

— Először csak nyitott medencében lehet lubickolni. De meleg vízben!

A földre mutat.

— Kincs van alattunk. Termálvizet, gázt már találtunk, lehet, hogy olaj is van. Felgyorsítja a fejlődést, hogy az üzemek földgázt használhatnak. A lakásokban is megkezdődött a gáz bevezetése. Tíz hektárral megtoldjuk a jubileumi parkot. A gyerekek számára újabb játszótereket létesítünk. Könnyít a dolgokon, hogy a lakosok állandóan gyarapítják a társadalmi munkaórák számát. Még nincs vége az esztendőnek, de már kétmilliónyi forintot ér a község javára végzett közhasznú munka.

A battonyaiak a végeken, a román határ mellett élnek. Négy nyelven beszélnek, de egy szívvel éreznek. Arra törekednek, hogy lakóhelyük minél gazdagabb legyen. Hogy a lakók és a vendégek is jól érezzék magukat, az első felszabadult faluban.

Faragó György
Fotó: Páros György

Gyerekek az emlékparkban. Itt játszani is lehet.

PANORÁMA

A MÁSFÉL ÉVES HÁZ

Az úttörőmozgalom születésnapjára adták át a gyönyörű, új, szarvasi úttörőházat. Harmincnégy úttörő szakkör és klub működik benne. Levelező klub, nyolcadikosok klubja, ifiklub, játékszoba, meseszoba, filmvetítések és vetélkedők vonzzák a házba a gyerekeket.

A Krecsmarik Endre Úttörőház sportlehetőséget is biztosít. Megnyerték Békés megye sportpálya-építési pályázatát, s a kapott ötvenezer forinttal munkához láttak. Segítségükre siettek a város üzemei, a szülők és a KISZ-esek is. Kétszázezer forint értékű társadalmi munkát végeztek a felnőttek és a gyerekek, s végül közel négyszázezer forint értékben már avatás előtt áll a ház sportudvara is.

ÚTTÖRŐRÉGÉSZEK

Ha mi így tanulhattunk volna! Azt hiszem ez a mondat nemcsak nekünk jutott eszünkbe. Másoknak is, akik már jártak a kondorosi iskolában. A 2042. Zrinyi Ilona Úttörőcsapat honismereti szakköre ugyanis igazi kincsekkel dicsekedhet. A honfoglalás előtti tárgyak, edények, csontok, az elpusztult települések maradványai felbecsülhetetlen értékűek. S ahogy Vadai Annamária, Nyemcsók Laci, Sárosi Eleonóra és Szautner Erika mesélte – nemcsak a régészek munkáját segítik. Főszereplői egy-egy biológia vagy történelemórának is. Ilyenkor bárki kézbe veheti őket, segítségükkel könyebben, gyorsabban ismerkedhetnek a múlttal a kondorosi diákok.

Az udvarra lépőt még egy meglepetés fogadja. Petőfi István sírköve. (a kőre hibásan vésték az ipszilont!) A költő testvére valamikor Kondoros első pénztárnoka és intézője volt. Csákómajorban, Geist Gáspár birtokán élt és dolgozott. A követ a honismereti szakkör vezetői a felszántott temetőből mentették meg, s hozták az iskola kertjébe. A diákok pedig minden esztendőben irodalomkutató útjukon végigjárják Csákómajort, ahol a régi kastély, és a gazdasági épületek őrzik Petőfi István emlékét.

ÉLŐ TÖRTÉNELEMÓRA

Hetedikes voltam abban az évben, amikor a városi úttörőtanács titkárává választottak. Örültem is, meg féltem is. Örültem, mert a bizalom jóleső érzést kelt az emberben. Féltem, szorongtam, mert a rám váró munka egyszeriben óriásivá nőtt előttem. Tizenöten jöttünk össze, Békéscsaba valamennyi csapatából egy-egy küldött. Lassan megnyugodtam. Egy-kettőre megismertük egymást. Forrt bennünk a tettvágy, cselekvésre ösztönzött a lelkesedés.

1975 szeptemberében meghívót kaptam a városi tanács elnökétől. Azt kérte, hogy jelenjek meg a tanácsülésen. Egyszeriben hevesen kezdett dobogni a szívem. Engem hívnak a felnőttek okos gyülekezetébe? Igen, így történt. Az elnökség asztalánál adtak helyet. Szemben velem több mint száz komoly ember. A város gondjairól beszéltek nagy-nagy szenvedéllyel. Követni is alig tudtam a mondataikat. Hogyan vezessék le a városszéli belvizeket? Miért nem épül több lakás a sokgyerekes családok részére? Szükség lenne új művelődési otthonra, iskolára... Mintha történelemórán ültem volna; az élő történelem óráján. Eddig számomra száz forint is nagy összeg volt. Most láttam csak, hogy egy város életében százezres, milliós összegek jelentik az előrehaladást.

A nagy tervek és gondok között jutott idő a gyerekek kéréseinek a meghallgatására is. Felálltam és azt kértem, hogy ha a költségvetés engedi, vásároljanak úttörőházunknak egy autóbuszt, és hogy a régi tanyai iskolaépületekbe ezután is bejárhassunk, kirándulásokon, túrákon főzhessünk, megszállhassunk benne. Előbb vagy utóbb mindegyik kérés teljesült.

Az idén már kinőttem az úttörők közül. Ifjú vagyok, egy lépéssel közelebb kerültem a felnőtt korhoz. A városi úttörőtanács titkári „stafétabotot" másnak adtam át. De városom élete, fejlődése, s az azt irányító tanácstagok munkája azóta is érdekel. Talán egyszer ismét a soraik között lehetek és a felelősség súlyát akkor majd igazán bátran vállalom.

Elmondta: Achim Judit
középiskolai tanuló, Békéscsaba

SZABAD IDŐBEN

Mit csináljunk szabad időben? A kérdőjel nemcsak egy olyan új városi lakótelepen tűnik elénk, ahol az iskolában délelőtt is, délután is tanítanak, nincs egy szabad helyiség, a művelődési ház, a sportpálya még nem épült fel, s marad a közeli tér. A kérdőjel, bármilyen meglepő, egy olyan faluban is megjelenik a gyerekek előtt, mint Okány, ahol a fiatalok csapatotthont építettek az úttörőknek. A gyerekek birodalma ugyanis, ha már nyolcadikos az ember, és elvégezte az iskolában indított tánctanfolyamot, csábít a legkönnyebb megoldásra, olyan időtöltésre, amelyhez nem kell a fejünket törni: vegyük elő a magnót, és táncoljunk, táncoljunk. Ami persze jó mulatság, de az már nem jó, ha kizárólagos. Ezért aztán, most amikor megalakult az okányi nyolcadikosok klubja, a gyerekek kikötötték:

Nem csak táncolni fogunk.

Közös programokat szervezünk a környékbeli nyolcadikos-klubokkal, meg a községi kiszesekkel és a patronáló szocialista brigádokkal...

Színházbérletet veszünk, moziba, kiállításokra járunk, irodalmi meg komoly zenei estéket rendezünk. Megismerjük a közeli Biharugrán született nagy író, Szabó Pál életművét, meghívjuk körünkbe Hegyesi János Békés megyei, füzesgyarmati származású költőt...

Elbeszélgetünk a falu fejlődéséről a községi tanácselnökkel...

Aztán, egy-egy jól sikerült program után, de csak utána, bekapcsoljuk a magnót –, és akkor táncolunk!

SIMÁN GÖRDÜL A POSTAKOCSI

Éktelen zsivaj fogad a békési művelődési ház emeletén. Benyitunk az egyik szobába tíz-tizenöt gyerek áll körben nevetve, kiabálva, izegnek-mozognak. Egy szőke, göndör hajú fiú négykézláb mászik a földön, szemmel láthatóan keres valamit, ügyet sem vet a vidáman játszókra.

— Elvesztettél valamit?

— Igen, a mókamester igazolványomat. De már meg is van — emel fel a földről egy műanyag tokba bujtatott kartont.

„Igazolvány. Papp István, a Békési Művelődési Központ kisdobos mókamesteri tanfolyamát eredménnyel elvégezte. A tanuló jogosult játékot vezetni és tanítani kisdobos és úttörő közösségekben."

A mókamester klub vezetője Pocsainé, Fábián Magdolna nagy szeretettel beszél tanítványáról:

— Tulajdonképpen a kényszer szülte ezt a tanfolyamot.

PANORÁMA

Városunk iskoláiban a tantermek 67 százaléka szükségterem, így aztán úttörő és kisdoobs foglalkozásokat szinte egyáltalán nem tudnak tartani az iskolákban. Éppen ezért gondoltuk, hogy a művelődési házban szorítunk helyet a mókamesterek klubjának. Havonta egyszer, szombaton jövünk össze, három iskola tanulói járnak hozzánk. Már mintegy kétszáz játékot tanultunk meg, persze nemcsak ez a célunk, hanem az is, hogy mókamestereink saját kisebb közösségeikben is tudjanak játékot vezetni.

Miközben mi beszélgetünk, Hégely Anna egy nagyon nehéz játék vezetésére vállalkozik. A címe: postakocsi. A résztvevők vagy a postakocsi alkatrészei, vagy utasai, vagy éppenséggel a kocsist, annak ostorát személyesítik meg. A játékvezető elkezd egy történetet mesélni a postakocsiról, és a különböző alkatrészek megszemélyesítőinek abban a pillanatban fel kell pattaniuk, ha azt a szót hallják, aminek a szerepét magukra vállalták.

Eleinte bizony egy kicsit döcög a játék, de aztán egyre jobban belejönnek a mókamesterek, és mind simábban gördül.

Bőcs—Szalay

A derű önfeledt pillanatait gyűjtögetik a mókaklub tagjai, hogy idővel szétosszák őrsük, rajuk tagjai között.

AZ ALFÖLDRŐL A FJORDOKRA

Az volt a meglepetés, a sohasem-álmodott, váratlan öröm, amikor a csabacsüdi Sinkovics Gyöngyi megtudta, hogy norvégiai táborozásra utazik! Hogy éppen ő részesült e jutalomban? — ma sem tudja az okát. Igaz, hogy Kiváló Úttörő kitüntetést is kapott. De hát amiért ezt elsősorban kaphatta, a könyvek, az irodalom szeretete, a mesemondás, versmondás. Ezek nélkül el sem tudná képzelni az életét, mert számára ez a munka, ez a tanulás, ez a jövőre-készülés — mivel tanárnő akar lenni — egyúttal szórakozás is.

Aztán már nem sokat törte a fejét, miért épp rá esett a választás a norvégiai táborozásra. Szótárakban lapozott, útikönyveket búját, csomagolt — s egyszercsak a repülőgép ablakából nézte a tűnő kedves hazai tájat, s a felhőket.

Vele együtt négyen utaztak, Oslóba, a norvég úttörők nemzetközi táborába. A város mellett, egy fjordos parton, sátrakban laktak, hálózsákban aludtak. A legeslegnagyobb élmény nem a főváros megtekintése, nem is a magyar gyerekek fergeteges sikert arató szereplése volt — népdalokat adtak elő —, hanem az éjszakai őrség.

A csillagos ég alatt a szikrázó hideg éjszakában oly jóleső érzés volt, annyi sok országból érkezett gyerek álmára vigyázni!

P. A.

TÁBOR A KERTBEN

Bagi Csilla gondolt egy nagyot: építsünk tábort, valamelyik ház kertjében! A terv valóság lett, Csilla mesél róla.

— A gyomai I. sz. Általános Iskola 7. c. osztályába járunk. A csapat táborába nyáron sokan jelentkeztek. Mindenkit nem tudtak elvinni, itthon maradtunk mi is. Ráértünk, elmentünk vasat gyűjteni. Hatszáz forintot kerestünk, gazdagok voltunk. Időnk is volt — miért ne táboroznánk?

— Mi a legfontosabb egy táborozáshoz? Hát a sátor. Megpróbáltuk a kölcsönzőt. Zárva volt. Szomszéd szülőkhöz mentünk el. Nem adtak sátrat — féltették. Szarka Emeséknek volt fóliájuk. Ebből is lehet sátrat állítani — mondtuk.

A kertben, két fa közé kifeszítettünk egy kötelet, azon átvetettük a fóliát. Az alját téglákkal, az oldalát csipeszekkel rögzítettük. Gumimatracot, ágymatracot, takarót mindenki hozott. Került még asztal, szék, bográcsis.

Ünnepélyesen felavattuk, s megbeszéltük a programot. A suli kezdéséig négy nap volt már csak hátra — kevés volt az időnk. Az első nap a táborvezetéssel telt el. A második napon az ügyeletes, Gartka Attila megvásárolta a reggelit. Délelőtt úszni mentünk a folyóra és a strandon ebédeltünk. A délutánt a „táborban" töltöttük.

Paprikást főztünk vacsorára, amit Domokos Erika vezényletével oda is kozmáltunk. De azért megettük. A következő napon mákostésztát főztünk, ezt már végképp nem lehetett megenni. Estére valamelyik papa állított be vaddisznópörkölttel — hátha megesszük. Volt nagy öröm és „hátha" megettük.

Mivel másnap is jó volt az idő, elmentünk a Körös partjára a Szanazúg-hoz. Anyukám is eljött velünk. Csodaszép ez a rész, el is határoztuk, hogy jövőre több sátorral itt fogunk letanyázni.

Na még egy pár szót magáról a táborról. Domokos Erika mindig félt és izgult este a békák miatt. Emese esténként hazament, mivel ő még csak másodikos. Az ébresztő reggel 7-kor volt, utána körletrend, majd szalag, azaz zászló felvonás következett. Rövid programismertetés után énekeltünk reggeliig. A reggeli tornát mindig más vezényelte. Mosdás lavórban, hideg vízben.

A szülők először ellenezték ezt az egészet. Azután nekik is megtetszett, jöttek megnéztek bennünket, hoztak egy kis kaját, pénzt, s ami a legszebb, eljöttek és együtt voltak velünk. Csak azt sajnálom, hogy előbb nem jutott eszembe. Így csak négy napig tartott a táborunk.

Forrai-Gámán

BABAKARNEVÁL

A csabai úttörőház üvegszekrényében nem mindennapi gyűjteményt láttunk. Népviseletbe öltöztetett babák, ismert mesék, mondák hőseinek hű másai. Következőként, a nemzetközi barátság követeiként jöttek hazánkba. Köztük és a város úttörői között szoros a kapcsolat. Nem csupán az, hogy az úttörőházban van a szállásuk. Messzi országokból hozták a vendégek, vagy éppen magyar küldöttek kapták ajándékul, s az úttörőknek adták.

Most mindannyian ott vannak az üvegszekrényben. Lehetnek vagy százan. Az egyik ül, a másik áll, vagy éppen táncol. Olyan ez, mint egy szép, színes kavalkád, amelynek láttán a vén idő is elfelejtett tovább menni.

S, hogy olykor mégis megmozdulnak ezek a babák, azt csak a gyerekeknek köszönhetik a tizenéves úttörőknek, akik nem is oly régmúlt piciny koruk boldogságát vélik felfedezni bennük.

NYOLCADIKOSOK!

Pályaválasztásotokhoz figyelmetekbe ajánljuk, hogy a CHINOIN GYÓGYSZERGYÁR jó lehetőséget kínál a szakma tanulásához.

Fiúk jelentkezését várjuk gyógyszergyártó (vegyész), lakatos, hegesztő, villanyszerelő, esztergályos, csőszerelő szakmunkástanulónak.

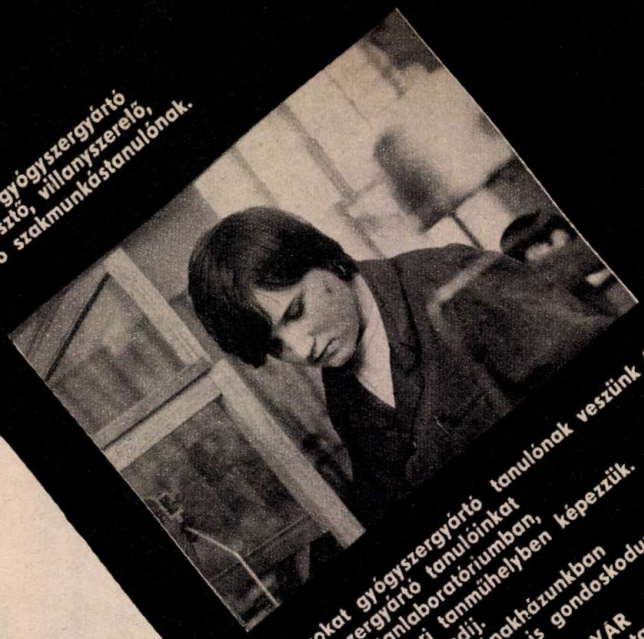

Lányokat gyógyszergyártó tanulónak veszünk fel.

Gyógyszergyártó tanulóinkat korszerű tanlaboratóriumban, gyógyszeripari tanműhelyben képezzük.

Vállalati ösztöndíj.

A római-parti csónakházunkban sportfelszerelésekről is gondoskodunk.

Címünk:
CHINOIN GYÓGYSZERGYÁR
Budapest IV., Tó u. 1–5. Oktatási osztály.
Telefon: 229-900 (531-es mellék) és
CHINOIN NAGYTÉTÉNYI GYÁREGYSÉG
Budapest XXII., (Nagytétény), Bányaléq u. 2.
Személyzeti osztály.
Írásbeli jelentkezés: 1325 Budapest, Postafiók 110.

Taurus

SZABOLCS—SZATMÁR MEGYEI FIATALOK FIGYELEM!

A Taurus Gumigyár Nyíregyházán szeretettel vár benneteket GUMIGYÁRTÓ szakmunkástanulóknak. A rohamosan fejlődő, modern technológiával dolgozó gyárunkban szükség van jó szakmai felkészültségű, elméleti és gyakorlati tudású szakemberekre.

Főleg kémiai érdeklődéssel rendelkező fiúk és lányok jelentkezését várjuk. Tanulóidő: 3 év.

Tanulóink a tanulóidő alatt havonta évfolyamtól és tanulmányi eredménytől függően 110–650 Ft-ig terjedő ösztöndíjat kapnak, ezen felül társadalmi ösztöndíjat is fizetünk részükre, 250–450,– Ft-ig terjedő összegben. Nyári szakmai gyakorlatuk idején a legkiválóbb tanulóink 20 napot az NDK-ban töltenek, gyárunk költségén. Végzett tanulóinknak lehetőséget nyújtunk a továbbtanuláshoz. Elméleti képzés Nyíregyházán a 107. sz. „Mező Imre" Szakmunkásképző Intézetben, a gyakorlati képzés gyárunk tanműhelyében és üzemeiben folyik.

Érdeklődni és jelentkezni lehet a TAURUS GUMIGYÁR SZEMÉLYZETI ÉS OKTATÁSI CSOPORTJÁNÁL 4400 NYÍREGYHÁZA, DERKOVITS U. 107.

Hollóssy János vezetésével tíz gyerek tanul szőni az úttörőház szakkörében

A fotó szakkör tagjai jól felszerelt laboratóriumban dolgozhatnak

A zenekedvelő úttörők hangstúdióban hallgathatják kedvenc zeneszámaikat

VÁROSI KÖZPONTBA

Népi hímzés segít eligazodni a térképen. A gyermekkönyvtár olvasója Kisdobos „képzőművészek"

AN

A városközpontban találtak helyet. Így látták jónak, fontosnak. Békéscsabán a város szívében épült fel az úttörő- és ifjúsági ház.

Úgy gondoltam, legjobb lesz, ha gyerekeket kérek meg a kalauzolásra.

— Még elsős voltam, amikor átadták az épületet — kezdte Galbicsek Margit az irodalmi színpad úttörő titkára —. Idén 28 szakkör és klub működik a házban. A kisdobosoknak játékkészítő, képzőművész, könyvbarát és citera szakkört indítottak, de dolgozik egy kisdobos klub és egy kíváncsiak klubja is. Az úttörő fúvószenekar már négyéves, a természetvédelmi klub tagjai madárgyűrűzéssel is foglalkoznak. Az úttörők járnak fotós, szobrász, fafaragó, repülő modellező szakkörre. A fiúk kedvence a gokárt. Aki jónak bizonyul a miniautók volánja mögött, később kismotorvezetést tanulhat. Évente 80—100-an is leteszik a segédmotorvezetői vizsgát. Irodalmi színpadunk Úttörőházi Kiváló Szakkör

Egymástól függetlenül is hallgathatnak zenét a foglalkozások résztvevői

Úttörökből, úttörővezetőkből alakult „szerkesztő bizottság" segített Békés megye bemutatásánál

lett. Háromszor szereztünk aranyérmet. Széplaky Endréné a vezetőnk.

A rádiós szakkört is nagyon szeretjük, legalábbis mi fiúk — vette át a szót Varga Zoli. — Tizenkilencen vagyunk, rádiót építünk, rókavadászatot rendezünk, adó-vevő állomásunk is van. A hívószámunk: HA 8 KAE. Örülnénk, ha a Pajtás riportja után új úttörő állomásokkal is felvehetnénk a kapcsolatot.

— Minket lányokat a hímzés érdekel — mesélte Stevkovics Vali, — különösen az újra divatos népi hímzés. Harminkilencen járunk a szakkörbe. Megismerjük Magyarország valamennyi tájegységének mintáit és mindből igyekszünk magunknak mintadarabot is készíteni. Már varrtunk palóc keresztszemest, sárközit, furtait és természetesen békésit.

Vaszkó Ildi a ház szövődéjébe vezetett. Elmondta, hogy két szövőszékükön 10 lány tanulja a mesterséget. Készítenek — saját terveik alapján — terítőket, tarisznyákat és faliképeket.

Kísérőm gondos házigazda szeretetével vezetett végig a házban. A jóval több mint ötvenezer lakosú város úttörői itt adhatnak egymásnak találkozót. Minden nagyobb megmozdulásnak, szemlének, versenynek, vetélkedőnek helyet adó tágas, modern épület, valódi otthonává lett a gyerekeknek.

Gebri Antal
Fotó: Wagner Margit

BESZÉLJÜNK SZÉPEN

Azok, akik szívesen mondanak verset, vagy színjátszó szakkörben szerepelnek, érdeklődéssel olvashatják, hogy a Magyar Úttörők Szövetsége és az Oktatási Minisztérium Kazinczy-versenyt hirdet. Péchy Blanka színművésznő alapítványa eddig az idősebb korosztályt tanította a szép, magyar beszédre. Most az 5–8. osztályosok vetélkedhetnek. Az iskolai vagy a csapatversenyre januárban-februárban kerül sor, melyen a részt vevők egy kötelező, s egy szabadon választott művel szerepelhetnek. A járási, városi, kerületi versenyre áprilisban, a költészet napi ünnepségeken kerül sor. A győztesek, akik tulajdonosai lehetnek a Kazinczy-jelvénynek, anyanyelvi szaktáborban találkozhatnak Zánkán.

Az Úttörőszövetség Kazinczy-ösztöndíjat alapít, mellyel évről évre azokat az úttörőközösségeket jutalmazza, melyek kiváló eredményt értek el az anyanyelvi kultúra ápolásában. Az ösztöndíj összege ötezer forint.

PETROVSZKY MIHÁLY

Békés megye sportját nemcsak a békéscsabai labdarúgók, tornász lányok fémjelzik, hanem a Szalvay SE kitűnő cselgáncsozói is. Petrovszky Mihály, a szakosztály legjobbja már sok külföldi országba eljutott, részt vett Európa-bajnokságokon, világbajnokságokon és olimpiákon is. A százharminc kilós óriás, a nehézsúly és az abszolút kategória többszörös bajnoka. Roppant termete ellenére, villámgyors a cselgáncs szőnyegen.

– Mi a kedvenc dobása?

– Inkább azt mondanám, hogy leghatásosabb a vetődéses kardobás. Különösen akkor sikerül jól, ha váratlanul csinálom.

– Szokott félni mérkőzés előtt?

– Ha tökéletesen sikerült a felkészülésem, akkor nem. És akkor sem, ha tudom, hogy ellenfelem sokkal jobb nálam.

– Sok ilyen cselgáncsozó van?

– Mi tagadás jócskán akadnak, különösen a szovjet és a japán versenyzők között. Persze ez nem jelenti azt, hogy feladom ellenük a küzdelmet, egyszer, egyszer már sikerült egyiket másikat meglepnem.

– Azt mondják, a cselgáncsozáshoz nagy szorító erő szükséges. Ezt hogyan sikerül elérni, fejleszteni?

– Én egy teniszlabda segítségével értem el, naponta sok százszor szorítottam össze, és még ma is előveszem. Persze nem azt a régit, az eredetit. Hol van az már!

PAJTÁS

KEDVES ISMERŐS 31.

Fotó: Szalay

A Járgány őrs, a Velocipéd őrs, és a Bicikli őrs tagjai minden második vasárnap nyeregbe pattannak, és nekivágnak az országutak kígyózó kilométereinek.

NYEREGBEN

Sokszor túrázott már a csanádapácai 1910. számú Petőfi Sándor Úttörőcsapat kerékpáros szakköre. Szalai János csapatvezető-helyettes, a szakkör vezetője így emlékezik:

— 1973-ban kezdődött, elhatároztuk, hogy a Petőfi évforduló tiszteletére elmegyünk kerékpárral Segesvárra. Tizennyolc napig kerekeztünk Erdélyben, magunk mögött hagytunk 1600 kilométert. Amikor itthon az élményeinkről meséltünk, minden gyerek a kerékpáros szakkör tagja akart lenni.

— Hogyan készülnek a túrákra?

— Minden héten egyszer fizikai edzést tartunk, kisebb távolságot megteszünk, minden második vasárnap nagyobb túrára megyünk. Ha rossz az idő, akkor elméleti foglalkozásokat tartunk, megismerkedünk a kerékpár alkatrészeivel és a KRESZ-szel.

— Milyen haszna van a kerékpáros túrázásnak?

— A gyerekek ilyenkor önmaguk gondoskodnak alvóhelyről, ennivalóról. Másodszor: olcsón megismerik az ország legszebb tájait, városait, egy sor múzeumba eljutnak. Harmadszor pedig nagy közösség formáló ereje van. Emlékszem volt egy tanítványom, Vígh Sanyi, már középiskolás, nagyon élénk gyerek volt. Egyszer a Rákóczi-túrán vettünk részt. Este a táborban éppen ellenőrizni voltam, amikor egy pizsamás gyereket vettem észre. A sátor előtt didergett. Kiderült, hogy Vígh Sanyi parancsolta ki a sátorból. Másnap elővettem, beszéltem a fejével, és megmondtam neki, hogy aki így viselkedik az nem lehet a tagja a kerékpáros szakkörnek. Azóta ő a jobb kezem, már ifivezető, minden túránkon részt vesz.

A Járgány őrs, a Bicikli őrs tagjai minden évben nagy túrákat tesznek segíti őket a Széchenyi termelőszövetkezet, segíti őket egész Csanádapáca, de legfőképpen önmaguk fegyelmezett, mégis lelkes munkájuknak köszönhetik, hogy oly sok szép, élményekben gazdag kirándulást tettek.

Bőcs Ferenc

Heti öt EDZÉS

Hrabovszki Éva, a békéscsabai tornászok egyik tehetséges ígérete.

Mielőtt elindultunk volna Békés megyébe, összedugtuk a fejünket, hogy megbeszéljük, miről is híres, ismert országszerte Békés megye. Sok mindenről szó esett, vitáztunk is, de egy valamiben megegyeztünk. A Békéscsabai SI tornászlányait hovatovább már az országhatáron túl is nagyon jól ismerik. Mindez persze nem a véletlen műve, Békéscsabán nagy gondot fordítanak a testnevelés ügyére. Ez a tény vezérelt bennünket abba az általános iskolába, ahol már évek óta testnevelés tagozat működik.

Majoros Béláné testnevelő kicsit fanyar mosollyal mondja:

— Kész csoda, hogy eleget tudunk tenni a testnevelés tagozat követelményeinek. Két tornatermünk van, de a méretük olyan kicsi, hogy a hivatalos statisztikákban nem is szerepelhetnek tornateremként. Heti öt edzést tartunk, a legjobb tornászaink persze már a Békéscsabai SI foglalkozásait látogatják, ott sokkal többet tudnak tanulni. Igyekeznénk mi a három testnevelő kollégámmal, ám ilyen nehéz körülmények között nagyon nehéz fejlődést elérni, hiába kapunk nagy anyagi támogatást, hiába vásároljuk meg a korszerű felszereléseket, nem tudjuk használni azokat, csak a szertárban porosodnak. nincs elég helyünk.

A 2. számú Általános Iskolában persze így is magas szintű testnevelés oktatás folyik, de talán lehetne még jobb is, ha a tornaszerek nem a szertár fogságában sínylődnének.

FIATALOK JELENTKEZÉSÉT VÁRJUK ÉLELMISZER-ELADÓ SZAKMUNKÁSTANULÓNAK az 1978—79-es tanévre!

Tanulóink a következő szociális juttatásokban részesülnek: társadalmi ösztöndíj, munkaruha, ebédhozzájárulás, kedvezményes üdültetés, bejárók részére utazási költségtérítés.
Vidéki tanulók az albérleti díjhoz hozzájárulást kapnak.

Érdeklődés és részletes felvilágosítás:
ZÖLDÉRT VÁLLALAT, **1453 Budapest, Nagyvásártelep, személyzeti és oktatási főosztály, II. emelet.**

Megközelíthető: a Boráros térről a 2-es villamossal a végállomásig, onnan a 79-es jelzésű autóbusszal egy megálló.

ZÖLDÉRT

JÓ KERESETI LEHETŐSÉGET NYÚJTÓ SZAKMÁT AJÁNLUNK FIÚKNAK!

A Budaprint Pamutnyomó Vállalat felvesz általános iskolát végzett fiúkat 16 éves korig

TEXTILNYOMÓ SZAKMUNKÁSTANULÓNAK.

A tanulmányi ösztöndíjon (160—600 Ft) felül a vidékiek havi 500 Ft különélési pótlékot, a budapestiek havi 450 Ft társadalmi ösztöndíjat kapnak.

Vidéki tanulóinkat kollégiumban helyezzük el.

Első éves tanulóink 1500 Ft értékű ruházkodási segélyt kapnak. Tankönyvről az iskola, tanszerről, munkaruháról a vállalat gondoskodik.

Az elméleti oktatás Budapest legkorszerűbb szakmunkásképző intézetében, a gyakorlati oktatás a vállalat gyáraiban folyik.

Jó tanulóink továbbtanulását támogatjuk!

BUDAPRINT BUDAPEST

Jelentkezni lehet: A Pamutnyomóipari Vállalat személyzeti és oktatási főosztályán, 1036 Budapest III., Fényes Adolf u. 19—21. Telefon: 687-834.

A BUDAPESTI VEGYIMŰVEK

szeretettel várja általános iskolát végzett fiatalok jelentkezését szakmunkástanulónak az alábbi szakmákban:

esztergályos, marós, hegesztő (kiemelt szakmák), autószerelő (budapesti lakosok részére), gépszerelő, villanyszerelő, szobafestő-mázoló, ács-állványozó, kőműves, asztalos. A tanulók a kiemelt szakmákban a tanulmányi ösztöndíjon felül havi 200 Ft ösztöndíj-kiegészítést kapnak.

1876 1976

Vállalatunk a tanulókkal szerződést köt társadalmi ösztöndíjra, amelynek havi összege 250—450 Ft-ig terjedhet.

A tanulók részére kollégiumi elhelyezésről gondoskodunk.

Jelentkezni lehet:
A BUDAPESTI VEGYIMŰVEK
személyzeti és oktatási osztályán
(1455 Budapest IX., Kén u. 5.)
Telefon: 277-275.

AZ ŐRS HÁRMAT CSENGET

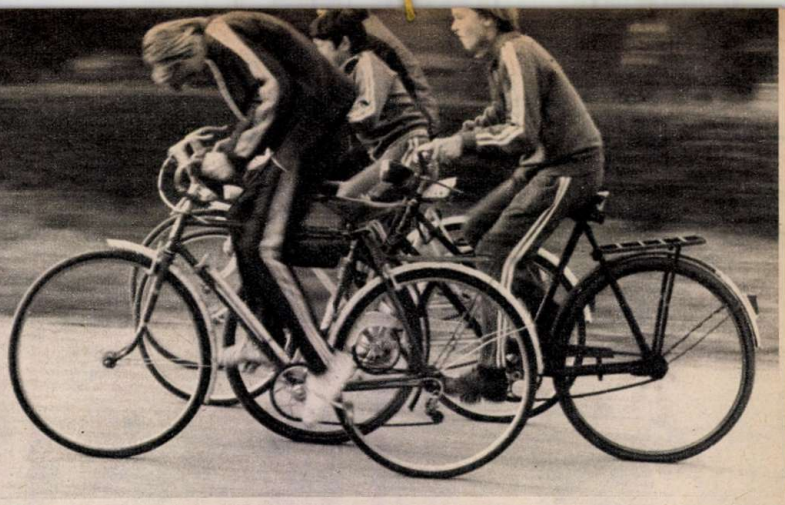

A viharsarok csücskében jártunk, Gyulavári-ban. Amikor kérdezősködtünk, már gyanúsakká váltunk. Éber falu ez. Határőr község. Nem tudtunk szabadon kóricálni a korallszínű Ladánkkal. Öt perc múlva már az egész község tudta, hogy idegenek vannak a faluban.

A 2039-es számú Megyesi Sándor Úttörőcsapat portáján jelentkeztünk. Itt gyülekezett a csapat vezetősége és az úttörőgárda parancsnoksága. Koszorús Márta csapatvezető mutatta be a 24 kerekező gárdatagot.

— Igen jó a kapcsolatunk a határőr őrs katonáival. A gyerekek szombatonként jönnek össze a foglalkozásra. Huszonhárman, a riadó elhangzása után kerékpárra pattannak, értesítik a soronkövetkezőt, míg a huszonnegyedikért határőr őrs kocsija megy Dénesmajorba, mivel az vagy 8 kilométerre van. Mire összejön a gárda, sosem múlik el több idő, mint 25 perc. Ennyi a riadókészültségük. Ezután a fiúk parancsnoka hármat csenget az őrs kapuján. Együtt megy be a gárda, s Németh Lajos tizedesnek jelentenek: „Az úttörőgárda a parancsot végrehajtotta, a riadót teljesítette, s az őrsön megjelent." A foglalkozás ezután következik. Megismerkednek a fegyverekkel, az őrs lovaival, kutyáival.

A riadólánc első „szemével", Bányai István hetedikessel beszélgettem:

— Mi tetszik nektek ebben a munkában?

— Minden. Bár nagyon sokunknak van kutyája, de azok mégsem olyanok, mint ezek itt. És sokunknak van lovaglási lehetősége, de az mégsem olyan lovaglás, mint itt a Baglyason. A legérdekesebb a fegyver. Annak szét- és összerakása.

— Hallottam, azzal dicsekedhettek, hogy több határsértőt elfogtatok már. Hogyan, miről vettétek észre, hogy ezek az emberek gyanúsak?

— Ha rongyos, ha kapkodja a fejét, ha sokat kérdezősködik, ha töri a magyart, ha bizonytalanul közlekedik a községben, a mezőn — ez már gyanús. Ilyenkor azonnal értesítjük az őrsöt. A többi már az ő dolguk.

— Hogy vagytok a kutyákkal? Megbarátkoztatok?

— Ha a gazdája is vele van, akkor igen. Különben minket sem engednek magukhoz. Hiába, itt a határnál nem lehet kukoricázni. Itt őrizni, vigyázni kell.

Ezt teszi a határőrőrs és a község úttörőgárdája, szoros együttműködésben már jó pár éve.

Forrai G. János
Fotó: Gámán Gábor

Tánciskola

Néha még bizonytalanok a lépések, egymásbafutnak a sorok, s a legszebbnek szánt mozdulatok sem sikerülnek. A hangulat ragyogó, elkeseredésre sincs ok, hiszen még csak az első órákon ismerkednek a tánccal a békéscsabai néptánciskola tanulói. A tanfolyamon 230-an vesznek részt. Ők az elsők, akik az országban egy különleges órarend alapján gyakorolják a mozgáskultúrát.

Mlinár Pál irányításával első osztálytól hatodikig sajátítják el a legfontosabb alapelemeket. Akik szorgalmasak és tehetségesek később a városi úttörőegyüttes tagjai lehetnek, utána pedig a város felnőttegyüttesében szerepelnek.

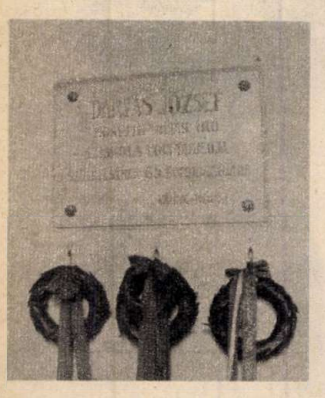

Elindult szeptemberben

„Apró örömök és nagy szomorúságok árnyékában születtem. Életünk egyhangú volt, akár a táj, amelyet szülőföldünknek mondtunk. Síkság volt, ahol az aprócska vakondtúrás vagy szélhordta halom is égreszökő hegynek látszik és elnyelő szakadéknak a sekély kis gödör. Apró örömök, és nagy bánatok... Ritka ünnepek és sanyarú hétköznapok..."

Harminc esztendővel ezelőtt, a Nyugat című irodalmi lapban vallott így gyerekkoráról, szülőföldjéről, első emlékeiről Darvas József, Kossuth-díjas író. Tisztán, s egyszerűen megfogalmazott mondataiban később is sokszor említi a várost, ahol diákéveit töltötte, ahol először próbálkozott írással, s ahonnan Budapestre indult. A távolság — melyet sosem mért kilométerekben — nem szakította el Orosházától. Regényeiben, novelláiban, sokszor visszatért oda, ahol ma, egykori iskolájában márványtábla őrzi emlékét. Gondolataival, emberségben hivő helytállásra tanító eszméivel, történelmi korokból előlépő, társadalmi sorsfordulókat visszaidéző hőseivel most a legifjabbak ismerkednek. Az 5407. József Attila Úttörőcsapat tagjai, akik ma ugyanott tanulnak, ahol egykor az Elindult szeptemberben című könyv sikeres írója megtette első lépéseit.

Olvasópróba

Még pihennek a bábot billegtető kezek, s csupán a szövegre figyelnek a színpadon üldögélő fiúk. A tótkomlósi Jankó János Általános Iskola bábosaival első olvasópróbájukon találkoztunk. Az Erdő mélyén kurta kocsma című mesejátékot – melynek mondataival most ismerkednek – karácsonykor mutatják be.

Két zenekar

Vajon ki tudja, hány óra, hány mozdulat, s hány fárasztó próba kell, hogy tisztán, szépen, s katonásan szóljon a Vörös csillag induló? Talán senki. Erre a kérdésre még a tótkomlósi úttörőzenekar tagjai sem tudtak válaszolni. Ám aki őket látja és hallgatja tudja, hogy fegyelemből, szorgalomból és tehetségből naponta kitűnőre vizsgáznak. A harminchárom tagú zenekar idén megkapta az arteki fesztivál nagydíját. Vezetőjüket, Máté Mátyást a Kiváló Úttörővezető kitüntetéssel jutalmazták.

Kétegyházán a 25 éve működő furulyazenekar hét év óta aranyérmet nyer. A huszonegy tagú zenekar „belső" karmestere az ötödikes Tóth Tünde. Ő a titkos vezénylő, amelyet a külső szemlélő nem láthat. Másodikos koruktól kezdik a zenetanulást. Először kottából, majd kívülről fújják a nótákat. Sebesi László tanár vezetésével sorra nyerték a megyei döntőket, s a terem fala is sok kitüntetéstől, diplomától diszeleg. Pedig még csak ötödikesek!

KÖNNYES CSEND A NÉZŐTÉREN

A színészpálya mesével kezdődött...

— Hat-hétéves lehettem, és Szegeden a gyermekszínházban én játszottam volna Lipilepkét — meséli mosolyogva Maday Emőke, a békéscsabai Jókai Színház tagja. — Naponta próbáltunk, készülődtünk, már a ruhám is elkészült, ám az előadásból nem lett semmi. Pedig nagyon szerettem azt a mesét. És nagyon szerettem volna gyerekeknek játszani... Hatan vagyunk testvérek, és játékos kedvünket édesanyánktól örököltük. Valamennyien tanultunk zenélni, táncolni, és énekelni. Édesanyánk azt szerette volna, ha esténként együtt muzsikál a család. Engem inkább a színpad vonzott. Vagy az udvar... A tágas tér, ahol mindent elképzelhettem magamnak, ahol minden lehettem, ami csak akartam. A ház lakóit rendszeresen a Maday testvérek szórakoztatták. Levonultunk, előtte természetesen felvettük a tüll-táncruhánkat, és elkezdtük az előadást. Mindig nagy sikerünk volt. Egy-két évvel később a Szegedi Szabadtéri Játékokon is szerepeltem. Táncoltam a Háry Jánosban és az Aidában. Évek teltek el, sokat tanultam, és Békéscsabára kerültem. Itt játszottam először — felnőttként — a gyerekeknek.

— Nehéz?

— Nem könnyű. A színésznek ehhez legalább olyan képzelőerőre van szüksége, mint amilyen a gyerekeknek van. Nekem el kell hitetnem a mesét, valósággá kell tennem a történetet. Úgy kell játszanom, hogy magam is higgyem, ha azt mondom a karomról, hogy ez egy fa, ne láthassak mást. Ha sikerül, a nézőtéren se kételkedhet senki abban, hogy valóban fát lát.

Sokszor kérdezgettem magamtól, van-e annyi erő bennem, van-e annyi tehetségem, hogy gyerekeknek játsszam? Hogy igen, hogy képes vagyok, erről Nyilasi Misi győzött meg. A fiúszerepekre a város általános iskoláiból hívott gyerekeket a színház. Az első pillanatban, amikor meghallották, én leszek Nyilas Misi, néhányan elhúzták az szájukat. A próbákon még mondogatták, így művésznő, úgy művésznő! Ahogy közeledett az előadás, s ahogy egyre inkább a történetben éltünk, eltűntem a színpadról. Csak Misi maradt. A verekedésnél aztán úgy elagyabugyáltak engem, hogy végül szólnom kellett: fiúk, azért egy kicsit szelídebben!

A bemutatótól nagyon féltem. Izgultam, vajon figyelnek-e majd rám? Elhiszik-e nekem, hogy Nyilas Misi vagyok? Aztán egyszer csak azt érzem — könnyes csönd van a nézőtéren. Értik és érzik is Nyilas Misi történetét. A legnagyobb örömöt ekkor éreztem. S ugyanez az öröm kap el, ha kis falvakban játszom, ha belekiabálnak a gyerekek a színpadi történetbe. Ha figyelmeztetnek, hogy rossz történik velem, és ujjonganak, ha jóra fordul a sorsom.

S, hogy nemcsak a gyerekek, a felnőttek is szeretik, megbecsülik és elismerik tehetségét, tudását, igazolja két kitüntetés is. A városi tanács Nívó-díja, és a Békés Megyei SZOT-díj.

Dobozy Zsuzsa
Fotó: Gámán Gábor

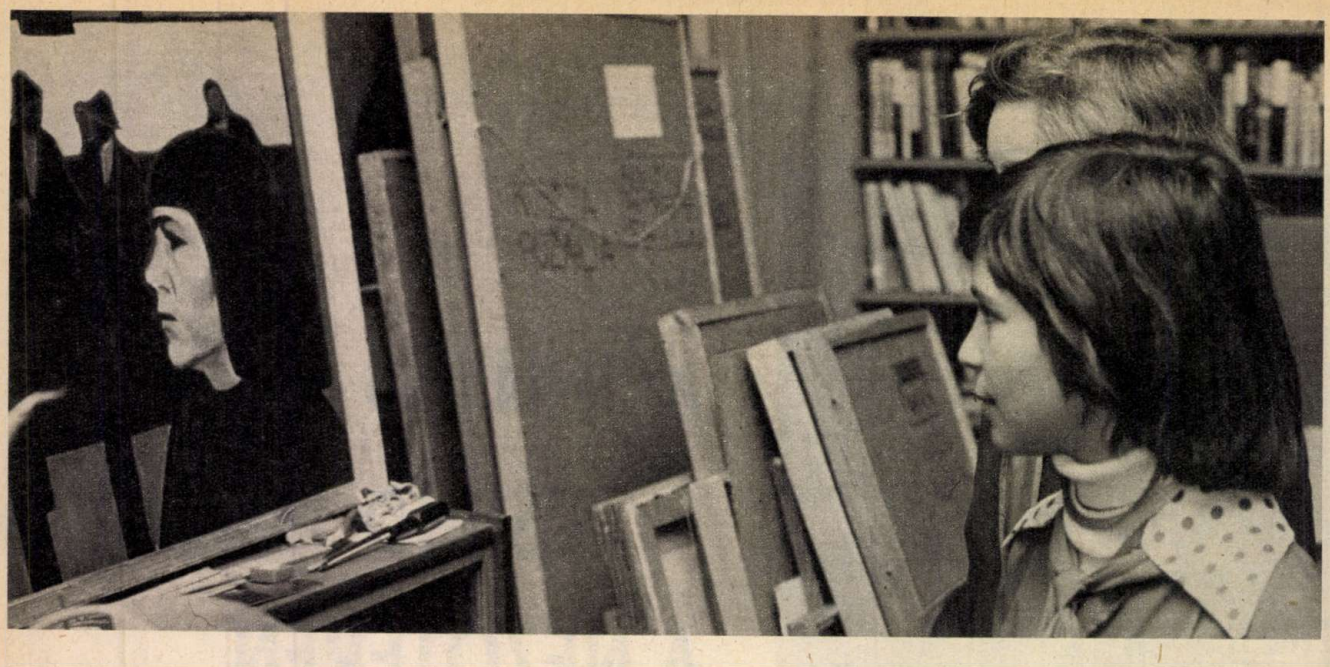

FESTŐMŰVÉSZ a GYEREKEK KÖZÖTT

Gyula, a hangulatos kisváros nemcsak a helyi recept szerint készített kolbászáról, fürdőjéről, XV. századi téglaváráról, a várbeli nyári színházi játékokról, hangversenytermeiről híres. Innen vándorolt németalföldre a nagy festő és grafikus Albrecht Dürer apja. A felszabadulás után Gyulán épült az első nagy képzőművészeti kiállítócsarnok, itt áll Ferenczy Béni meghatóan sovány bronz Petőfije, sokak szerint a legszebb Petőfi szobor. A gyulai gyerekek rengeteget rajzolnak, kitűnően festenek: az évente megrendezett gyermekrajzkiállítások színvonala bizonyítja ezt a legjobban.

A gyulai gyerekek képzőművészeti alkotómunkájának kibontakoztatása egy szerződéssel kezdődött. A helyi nyomda egyik szocialista brigádjának kezdeményezésére a városi múzeum, a városi tanács, a gyulai Dürer nyomda és a városi úttörőelnökség között a képzőművészeti gyermekalkotások felkarolására. A megállapodás eredményeként minden iskolában létrejött, és az úttörőházban is működik képzőművészeti szakkör. A nyomda papírt ad, díjazza a legjobb gyermekrajzokat.

A múzeum vállalkozott a legszebb munkák évenkénti bemutatására. A művelődési ház a könyvtárral együtt a gyermeknapon minden esztendőben aszfaltrajzversenyt rendez. Legutóbb háromszáz gyerek, utcákat borított be színes krétaillusztarációkkal. Karácsonykor, fenyőfadíszítés idején, sok iskolás tölti délutánját a művelődési házban, ahol rajzversenyen vesznek részt, díjakat is kapnak.

A gyermekrajz-kiállítások zsürielnöke, Koszta Rozália festőművész, Gyulán született: a felszabadulás után a budapesti Képzőművészeti Főiskolán, majd Leningrádban tanult, hogy azután visszatérjen szülővárosába, és megfesthesse az egykori alföldi szegényemberek és utódaik megváltozott életét. Műtermében szívesen látott vendégek a gyerekek. Elsősorban azok fordulnak meg gyakran nála, akiket maga is tanít a művelődési ház képzőművészeti szakkörében. Moldován Timea és barátai büszkén mesélik, hogy ott már felnőttnek számítanak. Ugyanolyan tanácsokat kapnak, mint a felnőtt szakköri tagok.

— Mi a gyulai képzőművészeti gyermekalkotások felkarolásának legnagyobb eredménye? — kérdeztük Koszta Rozáliát.

— Hogy a mai gyerekek sokkal bátrabban rajzolnak, festenek, fejezik ki magukat, mint a régiek.

Padányi Anna
Fotó: Szalay Béla

FIGYELEM!

A Kispesti Textilgyár (1184 Budapest XVIII., Fáy utca 2. sz.) az 1978/79-es tanévre felvesz: fonóipari tanulónak – leányokat szövőipari tanulónak – fiúkat és leányokat

A képzés időtartama: 2 év.

Juttatások:

A tanulók havonta 350–550 Ft tanulmányi ösztöndíjat és 500 Ft különélési pótlékot, valamint az érvényben levő jogszabályokban előírt juttatásokat kapják.

A felvett szakmunkástanulókat kollégiumban helyezzük el.

A szakmunkástanulók havi 95,– Ft ellenében napi háromszori étkezést kapnak, munkaszüneti napokon is.

Jelentkezni lehet a személyzeti oktatási osztályon személyesen vagy írásban szombat kivételével minden nap reggel 7 órától délután 3 óráig.

Telefon: 273-711.

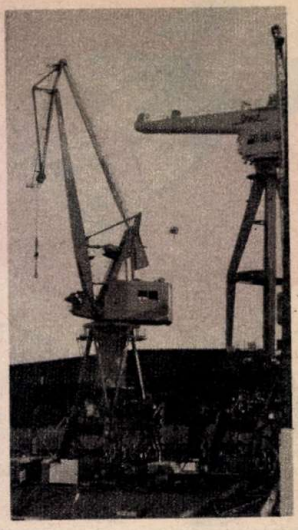

Általános iskola 8. osztályát végző fiúk figyelem! Szeretettel vár benneteket a MAGYAR HAJÓ- és DARUGYÁR

– gépi forgácsoló, – szerkezeti lakatos, – gépszerelő, – hegesztő, – csőszerelő, – villanyszerelő, – fényezőmázoló, – asztalos, – ács szakmunkástanulónak.

A vállalat kezdeményes étkezést (napi 1,– Ft-ért) munkaruhát, tisztálkodási szereket és társadalmi tanulmányi ösztöndíjat biztosít.

Jelentkezési mód:

A kiválasztott szakmát az általános iskolai jelentkezési lapon kell feltüntetni, illetve, a megadott címeken közölni személyes jelentkezéskor.

Jelentkezni lehet:
MAGYAR HAJÓ- ÉS DARUGYÁR
Budapest XIII., Váci út 202.
oktatási osztály
MHD BALATONFÜREDI GYÁREGYSÉG
személyzeti osztály.
MHD TISZAFÜREDI GYÁREGYSÉG
személyzeti osztály.

MOST NYOLCADIKOS ÉS MÁR ÁLTALÁNOS ISKOLÁT VÉGZETT LÁNYOK FIGYELEM!

PÁLYAVÁLASZTÁSI GONDOTOK VAN?

Tanulási lehetőséget és szakmunkásképesítést adunk. Kérésetekre postafordultával ingyen megküldjük 40 oldalas, minden kérdésre választ adó fényképes tájékoztatónkat. Vidékieknek leányotthonban lakásról gondoskodunk.

VÁRJUK LEVELEITEKET!

Cím: PFV Lőrinci Gyár (Lőrinci Fonó) Személyzeti osztály 1183 Budapest, Gyömrői út 85–91.

Rejtvényeinkben Békés megye érdekességeiből, nevezetességeiből rejtettünk el egynéhányat. Szitás György, szerkesztőségünk ismert grafikusa állította össze, aki Békés megyei — kondorosi — születésű.

Ha már két rejtvényt meg tudsz fejteni és az jó, küldd be. Sorsolással könyvjutalmat nyerhetsz.

Beküldési határidő: december 12.

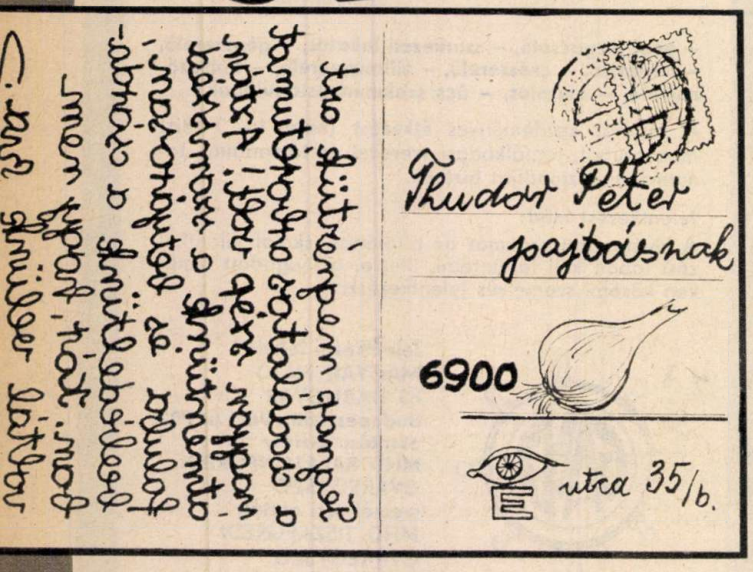

RÉBUSZ — LEVELEZŐLAP. A rébusz szó magyarul rejtvényt, talányt jelent. De csak nektek! Mert Thudor Peti — ha egyáltalán megkapta ezt a lapot —, kapásból el tudta olvasni. Próbáld meg Te is, és ráadásként találd ki a címet is, de még azt is, hol járhatott Géza?

VÉDETT MADARAINK. Békés megyében él ez a két szép, ritka madár. Egyik a Körös árterületeit szereti, másik inkább a legelők, rétek vendége. Az Országos Természetvédelmi Hivatal pénzben is kifejezi a védett madarak értékét. Ismered-e ezt a két madarat? Próbáld eltalálni, melyik „mennyit ér"?

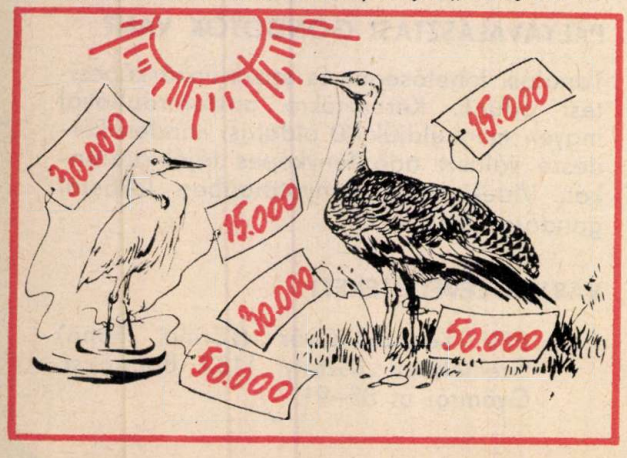

BARANGOLÁS. Indulj el az 1-es számmal jelölt Békéscsabáról és juss vissza, úgy, hogy közben érintsd a másik három várost is.

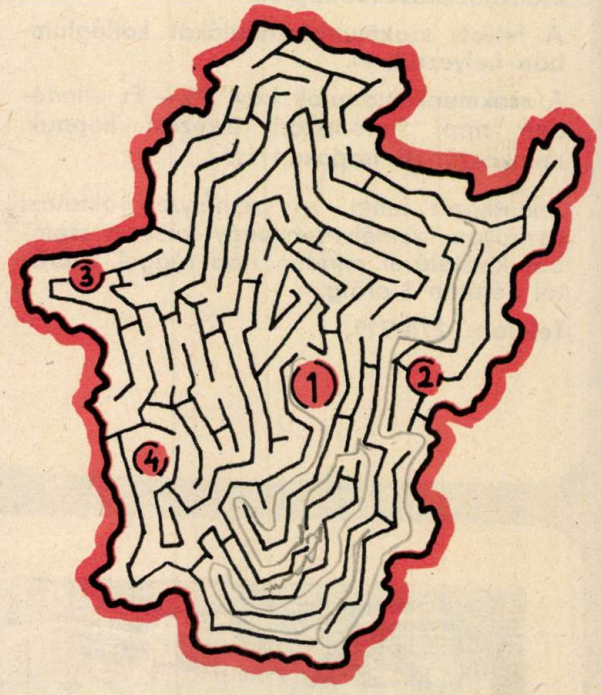

1 Békéscsaba
2 Gyula
3 Szarvas
4 Orosháza

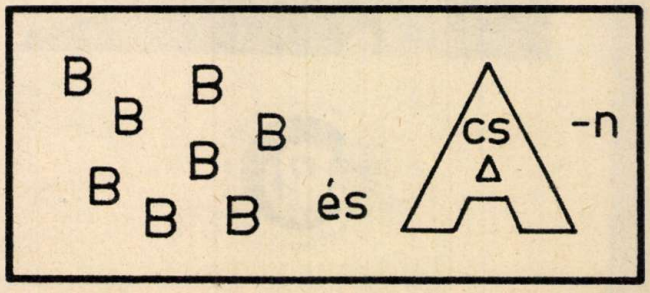

LLLLLLLLLLL

LLLLLLLLLLL

11 H za.

NEVEZETESSÉGEK. Megfejtésül a vízsz. 1. 36., a függ. 1., 8., és a 20. számú sorokat küldjétek be.

VÍZSZINTES: 1. **Szarvason élő haladó pedagógus, aki 1779-ben elsőként kísérletezett szikes talajon gazdasági növények termesztésével (Sámuel).** 9. Kezeit, lábait szétdobva hasravágódó. 10. Virág, de női név is. 11. Betűt vet. 12. Például. Építési anyag, névelővel. 14. egymást előző betűk. 16. Deres hajú. 18. Szeret nyalakodni. 21. Eb ... fakó! 22. Irónia. 24. Az egyik morzejel. 25. Kérkira Görögországhoz tartozó sziget ismertebb neve. 26. Testrész része. 28. Tova. 29. Esztendő. 31. Művelik magukat. 26. **Gyomai nyomdász család.** 37. Ilyet nem jó hazavinni.

FÜGGŐLEGES: 1. **Békéscsabai könyvkiadó és nyomdász család.** 2. Csak részben telít! 3. Állj! 4. Vízitündérek. 5. Spanyol, román és osztrák autók betűjelei. 6. DÜ. 7. Becézett Ilona. 8. **Három hasonnevű folyó, csak a jelzőjük más: fehér, fekete, és sebes. Mindhárom a megye területén egyesül.** 13. Kézimunkafajta. 15. Erkölcs, ismert idegen szóval. 17. Koma. 18. Egymáshoz erősített szálfákból készült vízi járművek. 19. Heyerdahl két hajójának neve. 20. **Ennek a helységnek nagy húsfeldolgozó ipara van.** 23. Nitrogén és vas vegyjele. 25. Köröző mozdulatokkal egyenletesen szétoszlat. 30. Passaunál torkollik a Dunába. 32. Luna egynemű betűi. 33. Téli sport. 34. AT. 35. „Im itt e ...” (Radnóti).

Horváth Anna

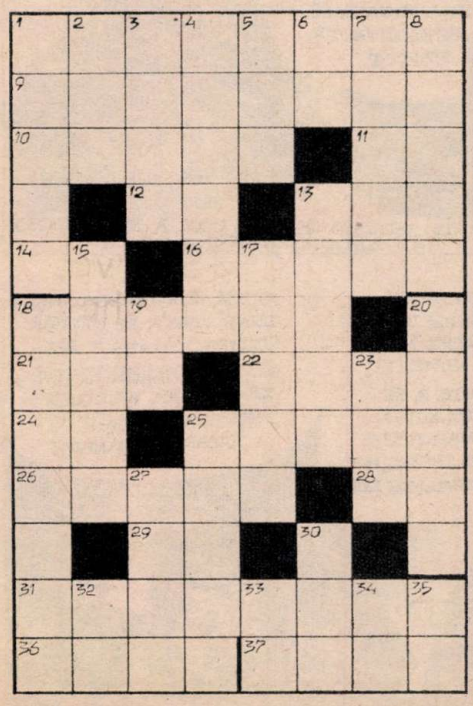

MM 1844~1900

AD 1497 ~ 1543

ÉF ~ 1810~1893

MŰVÉSZPORTRÉK. Három, világhírű művész arcképét láthatod itt. Közülük kettő magyar, egy pedig német. Hogyan kerültek egymás mellé? Mindhármójukat Békés megye fűzi össze. Itt születtek, vagy itt éltek, alkottak. Lehetséges, hogy egyiket vagy másikat felismered, mert hallottál, tanultál róla. Ha nem, akkor segítségedre van az arcképek alatti monogram és évszám. Nos, ezek után reméljük, hogy kitalálod: kiket ábrázol a három portré. S azt is megmondod, hogy a művészet melyik ágában voltak ők kiválóak.

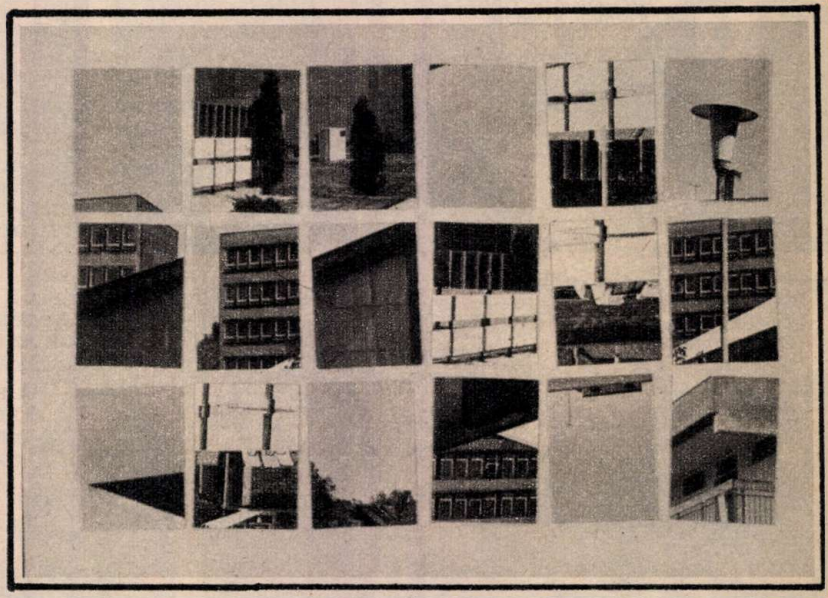

RAKD ÖSSZE! Vágd ki és illeszd helyes sorrendbe a képrészleteket. Egy gyönyörű békéscsabai épületet láthatsz. A neve Ifjúsági és Úttörőház. És, hogy ne legyen nagyon könnyű dolgod, keresd meg azt az egy kockát, amely nem illik a többi közé.

VOLT EGYSZER EGY CSALÁD

SZÖVEG: VASVÁRI FERENC
RAJZ: ENDRŐDI ISTVÁN

13

Lövés az Auróráról

KERENSZKIJ ÁRULÁSA JELADÁS VOLT A NÉMETEKNEK AZ ÁLTALÁNOS TÁMADÁSRA

SAJTÓNAPI KÖSZÖNTŐ

Egy hét múlva – december 7-én – ünnepeljük a Vörös Újság megjelenésének 59. évfordulóját. E nap a magyar sajtó napja. Ebből az alkalomból szeretettel köszöntjük mindazokat, akik cselekvő részesei annak, hogy lapunk minden héten akadálytalanul eljusson olvasóinkhoz.

Köszöntjük a nyomdászokat, a postai lapterjesztőket, köszöntjük az úttörőcsapatok Pajtás-felelőseit. Köszöntjük a házi-újságok szerkesztőit, a faliújságok készítőit.

Sok-sok sikert kívánunk aranytollas tudósítóinknak, szorgalmas levelezőinknek, akik egy-egy szép színfoltal teszik még érdekesebbé lapunkat. Kívánjuk, hogy majdan ők vegyék át kezünkből a tollat, amellyel az eljövendő Pajtás riportjai készülnek.

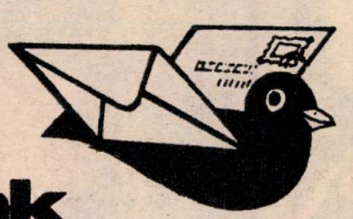

Nálunk történt, hogy...

Ifjúsági csillagászati szabadegyetem indult városunkban, melyet a TIT Tatabánya városi szervezete rendez. Jelentkezhet bárki. Az első előadás címe: Az istenek alkonya az égen — volt. Érdeklődéssel hallgattuk az Uránia és a Planetárium igazgatójának szavait, aki arról beszélt, hogyan tették tudománnyá a csillagászatot a görögök. Színes diákon láthattuk a csillagképeket. Még hét előadás lesz. Aki mindegyik előadáson részt vesz, az jutalomkirándulásra mehet, a budapesti Planetárium megtekintésére.

Varga Katalin, Tatabánya

Úttörőcsapatunk egyik raja vetélkedőt hirdetett „Ismerd meg hazádat!" címmel. A rajokat hat fős csapatok képviselték. A versenyen számot adtunk tudásunkról, felkészültségünkről. Amíg mi a fejünket törtük, a hazánkkal kapcsolatos földrajzi, történelmi és irodalmi kérdéseken, addig a közönség sem unatkozott. Ők is kaptak kérdéseket, persze versenyen kívül. A jó válaszok jutalma édesség volt. Minden forduló után egyre izgalmasabb lett a versengés. Látszott is a kipirult arcokon, csillogó szemeken. Mindegyik csapatot fűtötte a győzni akarás. És befejeződött a verseny... Nagyon megörültünk, amikor megtudtuk, hogy az első helyet mi szereztük meg, a Felszabadulás raj csapata.

Horváth Éva, Abony

Nekünk váci úttörőknek is lesz egy szép táborunk. Itt a közelben, a Pokol-szigeten húsz faházban mintegy 120 úttörő pihenhet, tanulhat, szórakozhat már a jövő nyáron.

A gyárak szocialista brigádjai, KISZ-esek, szakközépiskolások és mi úttörők is részt vettünk a munkában. A felnőttek — társadalmi munkában — döngölték a betont, szerelték a központi épület víz- és villanyvezetékeit, festettek, mázoltak. A mi iskolánk osztályai is több napon át segítettek. Láncot alkottunk, így adogattuk a téglákat kézről-kézre, cipeltük a faházak elemeit a kijelölt helyre. Vidáman ment a munka, hiszen tudjuk, hogy magunknak és a jövő úttörőinek szerzünk örömet, ha minél előbb elkészül a tábor.

Rózsavölgyi László, Göd-Alsó

A 29. SZÁM REJTVÉNYEINEK NYERTESEI

Nagy László, Varga Emőke, Budapest; Bayer Zoltán, Márok; Deák Mária, Tiszaalpár; Előri László, Herend; Hofner Zoltán, Mohács; Hamzsik Mária, Mándok; Kazamér László, Pátyod; Kis Csontos Róbert, Szolnok; Kiss Julianna, Aszód; Keresztes Nagy Timea, Gyál; Kocsi Katalin, Tata; Koncz Enikő, Várpalota; Kovács Valéria, Kiskunhalas; Lente István, Debrecen; Molnár Ildikó, Sopron; Siklós Katalin, Ricse; Stasszel Márta, Kesztölc; Székely Ildikó, Leninváros; Wardmann Éva, Oroszlány.

CSERE-BERE

KÁRTYANAPTÁRT, KÉPESLAPOT CSERÉLEK, HETEDIK OSZTÁLYBA JÁROK: Nagy Erika, 6800 Hódmezővásárhely, Dózsa György u. 77;

BÉLYEGET, KÉPESLAPOT, SZALVETTÁT GYŰJTÖK ÉS CSERÉLEK: Klement Márta, 2216 Bénye, Fő út 82;

KÉPESLAP, KÁRTYANAPTÁR ÉS SZÍNÉSZKÉP GYŰJTŐ VAGYOK: Simon Terézia, 5100 Jászberény, Újerdő 190. Pf.: 1114;

BÉLYEGET GYŰJTÖK ÉS CSERÉLEK: Berecz József, 3398 Nagytálya, Kossuth Lajos út 62;

PLAKÁTOKAT GYŰJTÖK: Kovács Mária, 3700 Kazincbarcika, Építők út 34. III/9;

LEVELEZNÉNK

NYOLCADIKOSOK LEVELEIT VÁRJUK: Heringei Éva, 6500 Baja, Fürst Sándor u. 54; Koszorú Erzsébet, 2475 Kápolnásnyék, Erzsébet u. 2; Kiss Zója, 4644 Mándok, Ságvári Endre u. 54; Pálinkás Erzsébet, 2639 Bernecebaráti, Bem József út 37; Wöller Mária, 2310 Szigetszentmiklós, Váci Mihály út 2/d, II. em. 9. ajtó; Csurka Ida, 5527 Bucsa, Baross Gábor út 15; Liszt Amália, 3184 Fűzfőgyártelep, Fűzfő tér 2.;

HETEDIKESEKKEL LEVELEZNÉNK: Dénes Ibolya 8344 Zalaerdőd, Ady Endre út 22; Bolla Éva, 8344 Zalaerdőd, Árpád út 43; Kovács György, 6772 Desz, Petró szegedi nác u. 28; Varga Ilona, 1202 Budapest, Fás u. 66; Aranyás Margit, 3724 Inke, Dózsa György út 35; Csernyi Ágnes, 4972 Gacsály, Petőfi Sándor u. 42; Fényes Erzsébet, 2142 Nagytarcsa, Rákóczi Ferenc u. 15; Hives Erika, 3200 Gyöngyös, Lokodi J. út 11;

PAJTÁS

A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZPONTI LAPJA

Főszerkesztő: VASVÁRI FERENC

Főszerkesztő-helyettes: FÜLEKI JÁNOS

Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat

Felelős kiadó: DR. PETRUS GYÖRGY igazgató

Szerkesztőség: 1397 Budapest Jászai Mari tér 5.

Telefon: 326-733, 321-541, 321-989.

Postafiók: 1397 Bp. 62. Pf. 508.

Kiadóhivatal: 1065 Budapest, Révay u. 16. Telefon: 116-660

A beküldött kéziratokat és rajzokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a hírlapkézbesítő postahivataloknál, a kézbesítőknél, és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI 1900 Budapest, József nádor tér 1.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámra.

Előfizetési díj: Egész évre 72 Ft, I. félévre 40 Ft, II. félévre 32 Ft.

77.3096 Athenaeum Nyomda Kozma utcai üzeme, Budapest Rotációs mélynyomás

Felelős vezető: SOPRONI BÉLA, vezérigazgató

HU ISSN 0030-9583

INDEX: 25 696

Olvasószerkesztő: SZIGETI PIROSKA

Művészeti szerkesztő: CZIFFERSZKY BÉLA FORRAI JÁNOS

Tördelőszerkesztő: PORKOLÁB CSABA

FEKETE FARKAS

A csapdák titka

FEKETE FARKAS ÉS SHORTY PRÉRIRE VADÁSZTAK A CHIPPEWAK FÖLDJÉN, AZOKÉN AZ INDIÁNOKÉN, AKIK A WIGWAMOK NÉPÉNEK NEVEZTÉK MAGUKAT.

© Ed. VAILLANT Paris 1648

...ZIVENLÖTT SZARVASTEHÉN A FAGYOS ...A ROGYOTT, A VÉRMEDVE VISZONT ...ÉPŐ SEBESSÉGGEL ELRAMODOTT.

ERRŐL A MEDVÉRŐL, AZT TARTJÁK AZ INDIÁNOK, HOGY FURFANGOSABBAK AZ EMBERNÉL...

FEKETE FARKAS ÉS SHORTY A JÁVORSZARVAS LAKOMÁRA MEGHÍVTA KAIK-TÁ-T A FŐLÖKÖTT SACHEM-ET A VARÁZSLÓT ÉS MÉG NÉHÁNY CHIPPEWA VADÁSZT...

IGY TÉL VÉGÉN A JÁVORSZARVAS A NAGY MANITU* ÁLDÁSÁT KÉRI! DE A VÉRMEDVÉRE ÜGYELJETEK!!

* NAGY MANITU = AZ INDIÁNOK ISTENE (Szerk.)

A VÉRMEDVE FÜLE RÖVID, DE AZ EMLÉKEZETE HOSSZÚ....

SZIÚ! TE A VÉRMEDVETŐL RAGADTAD EL A ZSÁKMÁNYT. A MEDVE ADDIG JÁR MAJD A KÜNYHÓD KÖRÜL, MÍG EGY ALKALMAS PILLANATBAN MEG NEM FIZET.

ESTE A CHIPPEWAK, AZ ASSZONYOKNAK ÉS GYEREKEKNEK SZÁNT HÚSSAL MEGRAKODVA FALUJUKBA TÉRTEK.

NEVET-NEM KELL EZEN A HISTÓRIÁN A MEDVÉVEL!

MÁSNAP ÚJRA FELKERESTÉK A CSAPDÁKAT...

A FENÉBE! EZ LEHETETLEN! SE FARKAS SE MEDVE NEM TEHETTE!!

77/35
XXXII. ÉVF. • 1977. DECEMBER 8. • ÁRA: 2 Ft
PAJTÁS
VEGYI ÜZEM
BÁNY

A novemberi számadás egyik tanulsága: olyan útra vállalkozz, amit érdemes végigjárni.

Indulás előtt az Aladdin-őrs megbeszéli az útvonalat

Mit ér egy fellobbanás, ha nincs folytatása? És mit ér egy vállalás, ha nem érdemes végrehajtani, ha nem érdekes a vállaló számára?

A budapesti 216-os Bezerédj István Úttörőcsapatban úgy határoztak, hogy csak olyan feladatokat vállalnak az őrsök, amit érdemes csinálni, amit jó kedvvel tudnak végrehajtani. A jó elgondolás a csapat „Novemberi számadásában" nyert bizonyítékot. A „Riadó '77" elhangzása után a „forradalmi parancsnok" kihirdette az őrsök számadásának, beszámolójának az eredményét. „A csapat őrsei teljesítették vállalásukat, a feladatok végrehajtásában legjobbnak a 6/b-s Aladdin őrs bizonyult."

A csapat novemberi számadásának első szakasza a „Riadó '77" játékkal lezárult, de az őrsök már új parancsot kaptak, az „Október unokái" akció I. feladatát: „Járjátok végig a következő útvonalat..."

Az őrsöktől nem egyszerű kirándulást kíván a forradalmi parancsnokság. „Ismerjétek meg az útvonal névadóit, életük jelentősebb állomásait. Az útszakasz nevezetesebb épületeit, műemlékeit, aluljáróit, hídjait járjátok be, tudjátok meg mikor épültek, ki volt az alkotójuk, a tervezőjük, milyen érdekes esemény fűződik hozzájuk, vagy milyen tragikus emlék teszi nevezetessé őket? Vagyis fedezzétek fel a megadott útvonalat önmagatok számára!"

Ahol az illegális KMP lapját, a Szabad Népet nyomtatták

Ezen a helyen állt azelőtt a Nemzeti Színház

Az első szakasz győztesére, az Aladdin őrsre voltam kíváncsi, ezért nyomukba szegődtem.

Az iskola előtt gyülekeztek.

— Először itt az utcában megkeressük Bezerédj emléktábláját, aztán végigmegyünk a Rákóczi úton — közölte őrsével Sebők Laci.

— A Bajkálban enni is lehet? — vágott a dolgok elé Deka Laci, aki egyáltalán nem mondható dékányinak, sőt nehézsúlyú barátja Sárközi Tamás is fontosnak ítélte ezt a kérdést.

Az emléktáblánál előkerült a parancs szövege és elkezdődött a vita, mi kerüljön a „hadjárat jegyzőkönyvébe?" Ki volt Bezerédj, mi történt ebben a házban és mikor?

A Rákóczi út most kapott új ruhát, lebontották a festőállványokat. Melyik házat jelölje meg az őrs legszebbnek, mivel indokolja? És mikor épült az Emke aluljáró, mi volt a Blaha Lujza téren, a szökőkút helyén. Az Astória-aluljáróban, milyen emléktáblát talál az ember? A Szovjet Kultúra és Tudomány Háza mikor épült, és — végre! — igyunk meg egy valódi orosz teát a Bajkál-teázóban!

Érdekes módon a virsli-